

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec . . . " 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . " 28.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
 V Ljubljani na dom:—
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V spravi prejemam mesečno . . . 1.70
 == Sobotna izdaja: ==
 Za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

== Inzerati: ==
 Enostolpna petstvarsta (72 mm):
 za enkrat . . . po 18 v
 za dvakrat . . . " 15 "
 za trikrat . . . " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zabavale, osmisljive itd.:
 enostolpna petstvarsta po 2) vln.
 == Poslano: ==
 enostolpna petstvarsta po 40 vln.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
 bozn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 27. decembra. Uradno se raz-
 glaša:

Nobenih posebnih dogodkov. V Bjelo-
 polju znaša dozdaj plen 5400 komadov roč-
 nega strelnega orožja.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
 pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 27. decembra. Veliki glavni
 stan:

Nič novega.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

»Mir na zemlji.«

Pod tem naslovom pišejo »Beogradske
 Novine«: Ni naš namen, da na ta dan, na
 dan rojstva našega Odrašenika, ki je prišel
 na zemljo, da nas ljudi uči ljubezni, prave
 krščanske ljubezni, da ravno v tem času
 iznašamo grehe tistih, ki so se lahko umno
 pregrešili; a najmanj tukaj, kamor smo
 edino prišli, da nedolžnim po neštevilnih
 mukah in trpljenju vrnemo mir.

Revsčina, beda in bol tega nedolžne-
 ga, malega, ali junaškega naroda je velika.
 Vsak od nas je čuti, saj smo se tega tu in
 drugje naučili. In ker vemo, ker je pozna-
 mo — kakor pravi ljudstvo — v dušo je
 poznamo, zato bo vse naše delo v tej
 deželi sestajalo v tem, da odpomoremo rev-
 ščini in celimo rane. Na tem polju nam bo
 vsak sodelavec brez razlike mil. Dogodki
 preteklih mesecev so mogli odpreti oči
 vsakemu posamezniku. In ko se tega spo-
 minjamo, ni naš namen, da se dotikamo še
 nezacelejenih ran. Ne zaupamo samemu ča-
 su, da jih on ozdravi, čeprav se trdi, da je
 ravno čas najboljši zdravnik. Upamo, da
 bo še predčasno storila svoje zdrava pa-
 met. Kratko je rečeno, ali za vsakega raz-
 umljivo. Preteklost pripada zgodovini, njej
 sami prepuščamo, da obsodi in ožigosa
 krivce. Pred nami je od današnjega dneva
 — dneva rojstva našega Odrašenika — bo-
 dočnost. Kar nam bo ona prinesla, to je vse
 v naših rokah. Z zaupanjem, delom in iskren-
 nostjo se mora obrniti vse na boljše, v kor-
 rist te dežele in tega naroda. V tem strem-
 ljenju za splošni blagor se moramo vsi
 združiti za skupno delo.

Mir tej deželi!

Uredite naše uprave v Srbiji.

Iz Belgrada poročajo: Takoj po zase-
 denju Belgrada je delala avstrijska uprava
 na to, da zboljša gospodarske razmere ne
 samo v glavnem mestu, ampak tudi na de-
 želi. Razmere, kakršne je našla, so bile na-
 ravno obupne. Kraljeve srbske oblasti

so, ne da bi se brigale za zaostalo prebival-
 stvo, odšle in so pustile vse v največji bedi.
 Sama vlada je dala dober vzgled s tem, ko
 je pustila prepeljati svoj zlati zaklad v vred-
 nosti 120 milijonov dinarjev v Pariz, ne da
 bi se pobrigala za pokritje od nje v neome-
 jenem številu izdanega papirnatega denarja.
 Prebivalstvu ni ostalo nič drugega ka-
 kor papirnati listki brez vsake vrednosti;
 pravi denar so šele dobili v roke, ko so
 vkorakale v deželo avstroogrške čete.
 Uprava se sedaj trudi, da s pomočjo neke
 nevtralne sile pripravi srbsko vlado na to,
 da deponira svoj zlati zaklad pri kakšni ne-
 vtralni državi, da bi se s tem mogel pokriti
 njen papirnat denar.

Kako zelo so gledali upravitelji jav-
 nega premoženja na svoje žepce, kažeta naj-
 boljše sledeča slučaja: Gospod Jurij Nestoro-
 vič, predsednik občinskega sveta, je vzel
 s seboj od zaklada, določenega za oskrbo
 revežev, ki je znašal 100.000 dinarjev 90
 tisoč dinarjev, pustil je le 9800 dinarjev; z
 učiteljem Blagočevićem, predsednikom lo-
 kalnega odbora za v vojski ponesrečene, je
 izgubilo 53.000 dinarjev. V sled tega se ni
 treba čuditi, da je bil Belgrad brez denarja
 in najpotrebnejših življenjskih sredstev,
 ko so stopile c. in kr. čete na njegove ulice.

Najvažnejša skrb naše uprave je bila,
 obvarovati prebivalstvo pred gladom. Ob-
 čini se je dala na razpolago rekvirirana
 moka in krompir kakor tudi sol; vse to se
 je plačevalo po zmernih cenah. Upeljale
 so se krušne znamke, tako da si je mogel
 kupiti vsak prebivalec najpotrebnejše za
 življenje. Iz izkupička tega blaga ima ob-
 čina majhen dobiček, katerega uporablja
 za vzdrževanje treh ljudskih kuhinj. Na ta
 način se je odpomoglo največji stiski. Se-
 veda se je poskrbelo, da se bodo uvažale
 še nadalje življenjske potrebščine in kolo-
 nialno blago.

Koncem tega meseca bo popravljen
 savski most, tako se bo moglo zopet priče-
 ti s prometom med monarhijo čez most pri
 Stalcu s srbskim zaledjem.

Da se omili gospodarska beda v no-
 tranjosti dežele, se je ustanovil gospodar-
 ski odtok, kateri se bavi v glavnem s tem,
 da pribavi kmečkemu prebivalstvu seme-
 nje in tovorno živino. Dognalo se je, da so
 trpeli vsled vojne posamezni krogi v raz-
 lični meri. Ono ozemlje, ki leži neposred-
 no ob velikih vojaških cestah, je bilo težje
 prizadeto, kakor druga ozemlja, ki so bolj
 oddaljena od vojnih pozorišč. Izmenjavajo
 se tovarne živali, semenje in poljski pridel-
 ki, tako da bodo okraji, ki so najmanj trpe-
 li, kmalu prišli v položaj, zopet obdelo-
 vati svoja polja.

Vsako okrožje od c. in kr. čet zasede-

nega ozemlja je dobilo vojaško-gospodar-
 sko postajo, ki je prevzelo v svojo upravo
 državna posestva v tamošnjih okrožjih in
 ki posluje kot regulator pri izmenjavi se-
 menja, strojev, tovarnih živali in drugih
 potrebščin.

Taki vojaško-gospodarski postaji ob-
 stojita v Šabcu in Topčideru; njih delova-
 nje je že sedaj obrodilo obilen sad.

Iz tega se vidi, da dela avstroogrška
 uprava z vso energijo na to, da ozdravi ra-
 ne, ki jih je zadala ta nesrečna vojna. De-
 lo pa bo s tem le olajšano, ako se vrne pre-
 bivalstvo v svoja domovja, kakor se to ra-
 vno kar v Belgradu dogaja, in prične zopet
 z delom.

× × ×

Načelnik bolgarskega generalnega štaba o položaju.

Budimpešta. »Az Est« objavlja iz bol-
 garskega glavnega štaba: Načelnik bolgar-
 skega generalnega štaba je izjavil našemu
 poselnemu poročevalcu med drugim: Zdaj
 ne vidim nikake možnosti, da bi se sklenil
 mir. Zlomiti se mora predvsem pomladan-
 sko prodiranje, na katero četverosporazum
 toliko upa. V deželah naših sovražnikov iz-
 bruhne nato tista kriza, v katere naročju se
 morajo iskati temelji prvimi mirovnimi mis-
 lim. Znake slabosti opažamo že zdaj pri
 naših sovražnikih. V Angliji so odpravili
 prej tako oestro cenzuro. Časopise lahko
 zdaj prosto ustvari javno mnenje ugodno
 miru. Dalje je znak slabosti, ker so prisilili
 Italijo, da je morala pristopiti londonskemu
 dogovoru glede na posebno sklepanje miru.
 Trdno sem prepričan, da ustvari bodoča
 pomlad mirovne možnosti. Na vprašanje o
 vojaški in o politični važnosti namere čet-
 verosporazuma, da se trdno ustali v grški
 Macedoniji je izjavil general: Vojaškega
 pomena je to zato, ker bi bili tako vezani
 in bi ne mogli prosto razviti svojih sil. Po-
 litično pa tvori Solun dragoceno zastavo
 ob mirovnih pogajanjih.

Bolgari v srcu Albanije.

Lugano. Italijanski listi poročajo: Srbski
 kraljevič je izjavil, ko je prišel v Italijo,
 po nekem kavalerijskem stotniku, da se je
 zbrala srbska konjenica v kraju Sia, srbska
 pehota pa izkuša z brzimi pohodi priti
 v Valono, da se združi z italijanskimi čet-
 ami. Pri Elbassanu (poročilo je s 26. t. m.)
 se že tri dni bijejo Bolgari s Srbi.

Podmorski čolni v Varni.

»Temps« poroča, da so se centralne
 vlasti prepeljale nekaj demontiranih pod-
 morskih čolnov v Varno; zato je napad na
 Varno nemogoč.

Bolgari našli dokumente ruskega vojnega atašeja in laškega poslanika v Srbiji.

»Südslav. Kor.« poroča iz Sofije: Bol-
 garski listi poročajo, da je najden del arhi-

va laškega poslanstva in ruskega vojnega
 atašeja v Srbiji. Pisma ruskega vojnega ata-
 šeja se nahajajo v rokah Bolgarov in vse-
 bujejo rne zanimive podatke.

Otvoritev bolgarskega sobranja.

Sofija, 27. decembra. (Kor. ur.) »Agen-
 ce Telegraphique Bulgare«: Posebno slo-
 vesno je otvoril kralj danes sobranje. Prin-
 ca Boris in Ciril sta se udeležila slavlja. Na
 galerijah in na hodnikih se je zbralo veliko
 občinstva. Kraljevem prestolnem govoru so
 dolge čase pritrdjevali.

Pasić v Cetinju.

Lugano. Pasić je došel iz Skadra v Ce-
 tinje, da čestita kralju Nikolaju ob njego-
 vem imendanju.

5000 od Srbov ujetih Avstrijcev na otoku Asinara.

Lugano, 27. decembra. »Giornale d'
 Italia« poroča: Prvi oddelek lani od Srbov
 ujetih Avstrijcev, in sicer 5000 mož, so
 prepeljali na otok Asinara pri Sardiniji.

Srbski bankovci.

Sofija. »Echo de Bulgare« poroča:
 Srbska narodna banka, ki se zdaj nahaja
 v Solunu, izjavlja, da 70% nominalne vred-
 nosti svojih bankovcev vsakemu izplača.
 Banka je dalje pooblaščenca, da izda v Pa-
 rizu zakladne zadolžnice, za katere jamči
 Francija s 100 franki za 138 dinarov.

Nemške čete obstreljujejo ob jezeru Doiran postojanke Angležev in Francozov.

Genf. »Journal de Geneve« poroča iz
 Aten: Nemške baterije ob bregu jezera
 Doiran postojanke Angležev in Francozov.

Pred Kavalo.

Devin. »Magdeburgische Ztg.« poroča
 iz Aten: Pred Kavalo se je pripeljala ve-
 liko transportnih ladij četverosporazuma s
 četami in vojnimi materialom.

× × ×

Ali bo vojska na grškem ozemlju?

Atene, 27. decembra. Iz merodajnega
 mesta se poroča, da grška vlada doslej še
 ni dobila nobenih vesti, da se namerava za-
 četi z boji na grškem ozemlju in kdo jih bo
 začel.

Sofija, 26. decembra. Ministrski pred-
 sednik Radoslavov je imel daljši razgovor
 z grškim, nemškim in turškim poslanikom.
 Razgovoru pripisujejo velik pomen.

Rotterdam, 26. decembra »Daily Cro-
 nicle« javlja iz Aten: Grška vlada je sesta-
 vila nov ugovor proti prekoračenju bolgar-
 skih čet. Storila je to le zato, da v varstvo
 svoje nevtralnosti utemelji svojo nepristran-
 nost. Na drugi strani pa je grška vlada po
 njenem mnenju dobila zadostno poročstvo,
 da se ji zasedeno ozemlje po vojni vrne nez-
 manjšano.

LISTEK.

Zimzelen na grob + gospodu spiritualu Mihaela Bulovec.

Sredi med velikimi dogodki, ki pretre-
 sajo cel svet, ko se trese zemlja krog ob
 gromenju topov, ob potokih krvi junakov,
 nešteti žrtve najzvestejšega spolnjenja
 dolžnosti, so tužno zadoneli zvonovi šmi-
 helske fare v slovo plemenitemu možu, ki
 so ga 18. decembra popoldne ob 4. uri na
 šmihelskem pokopališču položili k zadnje-
 mu počitku . . . vabili so v smrtne svate g.
 Mihaela Bulovcu, bivšemu nunschem spi-
 ritualu v Ljubljani. Tudi on je legel v grob
 kot žrtev svojega poklica: Pred štirimi leti
 ga je, ko je iskreni mladino ljub oznanje-
 val mladini božjo besedo, zadela kap na
 možgane. Od takrat so se napadi zopet in
 zopet ponavljali. Moral je zapustiti tako
 ljub mu delokrog spirituala in kateheta ter
 je v gostoljubnem tistem zavetju usmiljenih
 bratov v Kandiji iskal zavetja, miru in
 zdravja. Reže je vse pozabil: brati, pisati,
 imena — popolnoma ga je zapustil spomin.
 Sam Bog ve, koliko je pretrpel duševnih
 muk ta štiri leta rajni deloljubni gospod
 Mihael, ko je od dne do dne pričakoval
 zdravja, ki ga pa le ni bilo. Ni bila volja

božja. Dozorel je za plačilo, ki mu je je
 odmeril dobri Bog. Zadnji četrtek, dne 16.
 decembra, je še ponavadi vstal; ob osmi
 uri je prišel zadnji napad, ki naj mu ugas-
 ne luč življenja. Ob 5. uri zvečer je zaspal
 za večno, lepo z Bogom spravljen. Poko-
 pal ga je njegov bivši sošolec, preč. g. dr.
 Sebastijan Elbert ob asistenci družega so-
 šolca preč. g. novomeškega kanonika Er-
 zarja. Med umrlimi dušnimi pastirji šmi-
 helske fare, v kateri ni nikoli deloval, spa-
 va na šmihelskem pokopališču svoj posled-
 nji senj Mihael Bulovec . . . Per vrtic v
 spomin vrlemu možu, skromen zimzelen
 v sneženi prt njegovega groba!

Rajnemu Mihaelu je stekla zibelka v
 Trstu 28. septembra leta 1862. Tam si je
 njegov oče, Gorenjec-Brezničan, ustanovil
 trgovino. Mati mu je bila Tržačanka, ka-
 tere se pa rajni ni spominjal — umrla mu
 je prerano. Kmalu nato se je sedaj že tudi
 v Bogu počivajoči oče preselil v Radovljico
 na Gorenjskem: Tu si je ustanovil nov
 dom, novo trgovino. Pol Gorenjske je po-
 znalo in cenilo Bulovčevega očeta. Bil je
 to odločen, značajan, resen, globokoveren
 mož, kakor se jih v današnjih dneh najde
 le malo. Z rajnim mojstrom-umetnikom
 Vurnikom so bili Bulovčev oče dika cele
 fare, stebel krščansko-socialnega društve-
 nega življenja. Rajni Mihael je podedoval

od svojega očeta kremenito značajnost,
 moško odločnost, umerjeno resnost in glo-
 boko vernost in pobožnost. Kaj čuda, če se
 je mladi Mihael, ki je zrastle v tako verni
 hiši, odločil za duhovski stan, tembolj, ker
 je bil skozi in skozi idealnega mišljenja.
 Nižjo gimnazijo je dovršil v Kranju, višjo v
 Ljubljani, kjer je vstopil v bogoslovno se-
 menišče. 25. julija 1885. je bil posvečen v
 mašnika. Mladi gospod Mihael je šel na
 delo v vinograd Gospodov. Dičila ga je ne-
 navadna dobrosrčnost, izredna ljubezni-
 vost, duševna živahnost, neka prijetna šeg-
 gavost in dovtipnost. Vse te lastnosti so se
 zlivale v prijetno harmonijo, ki nam ga je
 delala tako simpatičnega in ga priljubila
 vsakemu. Bulovec je bil eden tistih redkih
 ljudi, ki s svojim solničnim temperamen-
 tom, z veselo-vedrim licem, s toploto svo-
 jega srca, z iskrami svojega duha, prinašajo
 veselje, kamor stopijo, lajšajo sozemljanom
 trpljenje . . .

Bulovec je bil cel mož, duhovnik po
 presvetem Srcu Jezusovem, vedno se za-
 vedajoč odgovornostopolne resnosti svoje-
 ga poklica. Bil je častilec presv. Srca Je-
 zusovega; in nunske cerkvi v Ljubljani je
 ustanovil častno stražo presv. Srca, vestno
 iskal za prve petke v mesecu pridigarjev,
 da bi proslavljali božje Srce, pa tudi sam
 je rad oznanjeval slavo božjega Srca. Go-
 spod Jezus v presv. Zakramentu je bil sre-

dišče Bulovčevega duhovskega življenja:
 čeprav vedno vprežen, preobložen z de-
 lom, je vendar našel vsak teden eno uro,
 da jo je kot častilec preklečal pred tabe-
 rnakljem. Bil je goreč spovednik, dober du-
 hovni oče, vnet dušni pastir.

Kaj naj rečem o Bulovcu mladino! ju-
 bu! On je ljubil mladino: voditi mladino k
 čednosti, kreposti, vzgajati jo za Gospoda,
 mu je bila največja skrb, najljubši delo-
 krog. Ljubil je mladino in mladina je lju-
 bila v njem svojega očetovskega prijate-
 lja, modrega vzgojitelja, dobrega svetoval-
 ca. V Ichtenthurnovem zavodu, kjer je
 kot šentpeterski kaplan pet let poučeval
 vseh osem razredov, pripovedujejo sestre,
 kako so mu bile vdane učenke. Katehet
 Bulovec je bil oče zavoda, oče zapuščenih
 sirot. Z isto vnetostjo se je v mlada srca
 seme večne resnice kot katehet notranje
 nunskega šole. Pač se rajnega Bulovca s
 hvaležnostjo spominja sto in sto bivših sa-
 mostanskih gojenk, ki jim je ostal tudi čez
 samostanski prag očetovski prijatelj, mo-
 der svetovalec. — Dolga leta je bil urednik
 krščanskega »Detoljuba«. Preplaval je z
 njim celo slovensko domovino: denarja se
 je le malo plačevalo zanj, stroški in tiskarni
 so narasli na tisoče kron . . . Nesebični
 Bulovec se ni bal žrtve, vse je poravnal iz
 svojega — saj je bilo mladini v prid!

London, 27. decembra. (Kor. ur.) Reuter poroča: »Daily Cronicle« prinaša razgovor z ministrom Gunarism, kateri je izjavil, da volilci odobravajo njegovo postopanje. Ententa in osrednji sili sta spoznali, da ima Grška pravico ostati nevtralna, toda nevtralna bo le toliko časa, dokler bo nedotakljivost in suverenost dežele nedotaknjena. Sicer opusti Grška svoje sedanje stališče.

Milan, 27. decembra. (Kor. ur.) Kakor javlja »Corriere della sera« pripominja »Embros« nasproti zahtevi grških krogov, da se Bolgarov ne sme pustiti preko grške meje, da tudi Angleži in Francozi niso dali nobene garancije, da ne bodo pustili Lahov v Solun. Ker so Angleži in Francozi čisto samolastno prišli in se sedaj celo proti dogovoru utrjujejo, zato se tudi sovratniku vstopa na grško ozemlje ne more zabraniti.

Kaj vse zahteva od Srbije štirispornost. Atene. Četverospornost je zahteval, naj Srbija hitro zbere vse razpoložljive sile in naj skupno s Črno gorjo pripravi pomožni zbor, ki odrine v Solun, ker je izključeno, da bi še pošiljali iz Francije in iz Anglije čete v Solun.

Grška je Bolgarom dovolila prekrasčenje? Sofija, 27. decembra. Oficijelna »Narodni Prava« poročajo: Grška vlada je po svojem sofiškem poslaniku sporočila bolgarski vladi, da Grška nima nič več proti vstopu bolgarskih čet na grško ozemlje, če je to v interesu skupnih operacij osrednjih sil in njihovih zaveznikov neobhodno potrebno. Radostlavo je vzel to vest s priznanjem na znanje in je poudaril, da dohod bolgarskih čet ne bo kršil grških interesov, ampak služil brambi Aten.

Pred bojem pri Solunu.

Budimpešta. »Az Est« poroča iz Soluna: Čete četverospornosti nameravajo izbojevati odločilno bitko z avstrijskimi in nemškimi četami na višinah pri Kilkisu. Na meji je zdaj mirno. Angleži pridno utrjujejo Solun in okolico. Močne sile so zbrali na višinah pri Kilkisu, Langaru in Hortiatu. Angleški in francoski letalni oddelki se zberejo v Kilkisu. Pričeli so že graditi veliko lopo namenjeno zrakoplovom.

Razne struje v grški vladi.

Curih, 27. decembra. Švicarska brzojavna agencija javlja iz Aten: List »Nea Hellas« poroča o raznih odkritih nasprotstvih v vladi o postopanju Grške. V kabinetu so tri struje. Skuludis je zato, da se sprejmejo vse zahteve entente brez pridržka, ker bi sicer ententa vrnila nemilo za nedrago. Druga skupina, v kateri stoje Theotokis, Rhallis in Dragumis, hoče pogajanja zavlačevati, da bi mogla vlada izkoristiti okoliščine, kakor bi ravno naneslo. Gunarisovala skupina je zato, da se razdere vezi z entento in odkrito stopi na stran osrednjih sil. Ker se je reklo, da bi v tem slučaju Angleška nastopila naravnost proti Atenam, je Gunaris v kabinetu izjavil: »Zakaj pa ne bi prenesli vlade v Lariso, kamor francoski in angleški topovi ne dosežejo.«

Grška in Italija.

Lugano, 26. decembra. (K. u.) »Tribuna« pravi, da so volitve, katere so se vršile v Epiru v grško zbornico, nekaj nečuvnega in zato je treba pibiti, da Argyroastro, Delvino in drugi kraji tvorijo bistven del južne Albanije, kakor so jo slovesno določile vse sile v Londonu in Florenci. »Tribuna« pravi, da sedanji vojni položaj londonskim in florentinskim sklepom ne vzame njihove cene in zato bo atenska vlada morala pokazati toliko zmernosti, da se ta neumna šala ne odobri in izpolni s tem, da bi se 16 epijskih poslancev sprejelo v grško zbornico.

Nunski oče Bulovec je bil oče revežev. Vse je dal revežem, zato je umrl reven, ničesar ni zapustil. Parkrat je prejel od svojega očeta za doto lepe vsote: v kratkem času je šlo vse po onih potih, po katerih hodijo, za katere vejo samo angeli ubožcev in sirot . . . Plačeval je za sirote, jih šolal; na njegova vrata so dan za dnem trkali reveži — nikdar zastoj. Smilili so se mu otroci sirote. S kakšno vneto je vsako leto kot šenpeterski kapelan po obširni šenpeterski fari nabiral jesenskih pridelkov za marijaniške sirote, kako so se mu iskile oči, ko je svojemu prijatelju, rajnemu dr. Lampetu, marijaniškemu vodju, dovažal s kupom naložene vozove . . . Skromen, tih, neopažen je hodil Bulovec po življenja poti, skromen, neopažen je bil preteklo soboto njegov pogreb — bilo je le malo pogrebcev ono soboto popoldne doli na šmihelskem pokopališču — spremljala so ga pa nešteta njegova dobra dela, ki so zapisana v knjigi življenja . . .

Bulovec je bil vsestransko izobražen mož. Njegova bogata knjižnica pričala, da se je zanimal za znanstvo, slovoštvo. Dolga leta je delal korekturo za »Dom in Svet« pokojnemu dr. Lampetu in poznejšemu uredniku. Njegovo bistro oko ni zgrešilo nobe-

Rumunska zbornica.

Bukarešt, 27. decembra. Včeraj je poslanec Dan izjavil v zbornici: Predgovornik je mnenja, da je bila bitka ob Marni prilika za nastop Rumunije. Ta bitka je pomenila samo to, da je bila nemška ofenziva na Francoskem zadržana, nikakor pa ne Nemčija premagana, ki je kasneje razvila svojo močno ofenzivo proti Rusiji. Isto dejstvo se tedaj lahko gleda skozi dvojna očala. Druga iluzija je bil nastop Italije. Mislili ste, da bo Italija udarila preko Va-

lone v Srbijo, da napade Avstrijo. Toda to se ni zgodilo. Tudi zadnji trenutek, napad na Srbijo, ni bil ugoden, kajti če bi Rumunija vkorakala v Banat, bi jo Bolgarska napadla. Nismo bili gotovi, da nas bo Grška podpirala. Moldoveanu je zelo ganljivo govoril o Sedmograški. Tudi mi jo ljubimo, toda če hočemo doseči narodno zedinjenje, moramo najprej držati, kar že imamo. Razmerje med državami ne sloni samo na moči.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 27. decembra. Uradno se razglša:

Italijansko topničarstvo je včeraj proti južni tirolski bojni črti zopet zivahneje delovalo. V nekem boju na vzhodnih višinah ob dolini Adiče, južno od Rovereta, je izgubil sovražnik 200 mrtvih in ranjenec. Na bojni črti ob Soči osamljen ogenj s topovi.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

Italijansko uradno poročilo.

Dunaj. Iz vojnega tiskovnega stana:

26. decembra. Topničarski boji na raznih točkah bojne črte posebno v Judikariji med sovražnimi utrdbami skupine Lardaro in med našimi topovi. Na ostali bojni črti se položaj ni izpremenil.

× × ×

Slovenski pešpolk št. 87 na Doberdobski planoti.

Strašno bobnenje, ki odmeva iz polentarskih topov, je v čast nam slovenskim fantom, a sovražniku v sramoto. Človek bi mislil, da so se razkačile vse naravne sile, hotele zdrobiti vsako živo bitje, tako razsaja grozni ogenj sovražne artiljerije. A mi fantje s Slovenskega štajerja ostanemo na svojem mestu trdneje kot skala. Nekaj žrtev pa le povzroči to divjanje in bruhanje sovražnikovih topov. Ko se tupatam preseli kateri na oni svet, ga pokopljemo s častmi, kakor nam je pač mogoče pokopati tukaj ljubečega nam slovenskega korenjaka. A naše žrtve ni primerjati s težkimi žrtvami, ki jih imajo pri vsakem naskoku polentariji. Kar na kupe ležijo njihova trupla pred našimi strelskimi jarkami. Temu pa se imamo zahvaliti predvsem naši izvrstni artiljeriji, ki spravi polentarje pri njihovem prodiranju v grozen nered in strah. Vrhutega pa delujejo naše puške in ročne granate, da je joj. Nasprotnik začne bežati nazaj, da si še reši vsaj življenje, a je že prepozno. Če pa je že kdo tako srečen, da še odnese zdravo kožo nazaj k svojim tovarišem, mora gotovo vsled prevelikega strahu kmalu v bolnišnico. Po naskoku je zopet vse mirno. Tu si veselo zapojemo slovenske pesmice v naših strelskih okopih. Tam v podzemeljskih hišicah se kratkočasijo s tem, da izdelujejo iz aluminija italijanskih šrapnelov prstane, križce, zapetnice in še mnogo drugih reči, kar si le pač more kateri izmisliti. Marsikatera mladenka in nevesta je že prejela doma z veliko radostjo kak prstan iz takega aluminija od svojega ženina.

Prisrčne pozdrave želimo vsem dragim doma, kakor tudi vesele božične praznike in srečno Novo leto, ki pa naj bi bilo vsem v večje veselje in srečo: Ciril Zelič, četovodja, št. Rupert nad Laškimi; Blaž Petan, deseterik iz Sromelj pri Brežicah; Matija Ritovšek, deseterik, št. Rupert nad Laškimi; Gabrijel Bukovnik, deseterik iz Konjic; Ivan Bonajo, poddeseterik iz Celja; I. Rozin, št. Lenart pri Mariboru; enoletni prostovoljec Alojzij Zdolšek iz Ponikve; pešec Ferdo Lamprecht iz Ljubecne pri Ce-

ne napake. Če je Bulovec ni izsledil, je drugi tudi ni. Če mu je prijatelj, ko je preobložen z delom, delal korekturo, rekel: »Pusti korekturo, saj nimaš časa!« je odgovoril: »Tako vsaj kaj berem, drugače tako težko pridem do čitanja.«

× × ×

In k sklepu še: Pokojni gospod Bulovec je bil najljubeznivejši družabnik, gostoljuben do skrajnosti.

Rajni proš dr. Kulovic se je nekoč izrazil o svojem bivšem semenškem poslovodu: »Bulovec dela za tri, pa je vesel in družaben; kjer je on, tam je kratkočasno in veselo.« Zato je pa tudi imel dokaj prijateljev, ki so ga radi obiskovali. Njegova gostoljubna miza je bila malokdaj brez gosta, kajti prijatelj je bilo v družbi gospoda nunškega očeta.

In sedaj Bulovca ni več. Z njim je prominul cel mož, nenavaden mož. Neopažen je zginit pred štirimi leti iz Ljubljane, neopažen se je preselil pretekli teden v večnost. Na šmihelskem pokopališču pri Novem mestu trojni njegovo zlato srce, njegova roka, ki je toliko solz posušila . . . njegov duh pa, tako upamo, tako molimo, plava nad zvezdami . . . Blag, časten spomin vrlému, plemenitemu možu!

Dr. Jos. Jerše.

lju; pešec Dirnpek Anton, Globoko pri Brežicah in pešec Šolinc Miha iz št. Jurija ob juž. žel.

× × ×

Col di Lana.

S Tirolskega se poroča: Redko manjka ime te gore na tirolski južni fronti v poročilih našega generalnega štaba, skoraj vsak dan, z malimi izjemami, se vrše ondi besni boji. Cadornova poročila so vedela o tej gori povedati prečudne reči, tudi tam se je čisto imenovalo njeno ime, a zadnji čas se pa italijanski generalni štab očividno zelo skrbno izogiba imenu tega vrha, ki je postal za Italijane usoden. Peppino Garibaldi, ki se tudi že od junija bori s svojimi ljudmi v tem predelu za palmo zmage, je s svojimi trobarvnimi zastavicami na vrhovih tudi že zelo potegnil italijanski generalni štab.

Italijani imenujejo Col di Lana — Col di sangue t. j. Krvava gora in vojna zgodovina potrjuje to ime. Naši pa so nadedi gori istotako primerno ime: Železna gora. Saj jo je sovražnik potlakal z nešteti tisoči izstrelkov. Po pravici se tedaj imenuje Col di Lana »gora krvi in železa«.

Vsak dan, skoraj brz izjeme, se z neizmernimi človeškimi žrtvami ponavljajo italijanski napadi na Col di Lana, toda ta je še vedno v naši posesti in mora tudi ostati. Nekaj branilec opisuje te najkrevavejše boje v tirolskih visokih gorah tako-le:

V dneh najhujših italijanske napadalne delavnosti smo dobili na naše postojanke povprečno po 3000 artiljerijskih izstrelkov vseh kalibrov. Nekoč so zopet hoteli imeti vrh. Italijanska artiljerija je molčala in naša ravnotako. Vsak izmed nas je vedel, kaj pomeni ta mir; duh in telo sta se pripravljala, a živci niso trepetali, temu smo se v tem peklu že davno odvadili.

Bilo je zvečer, Italijani so hoteli tedaj za izpremembo poizkusiti z nočnim napadom. Z ene strani gore se je oglašil »tak-tak-tak« strojnih pušk, za nas pa je bil sovražnik še neviden. Polagoma se je vmešal v začnjenjajoči se boj ta ali drugi naših topov, iz jarkov, ki so se raztezali z vrha v dolino, so pokali posamezni streli. To je bilo znamenje, da je došel sovražnik v dosežnost ognja, in sedaj je udarjalo že tisoče sovražnih infanterijskih krogel — v salvah — proti našim postojankam. Sedaj še-le se je začelo uničujoče delo naše artiljerije. Z največjo brzino so brizgali naši topovi svinec in železo v vrste naskakujočega sovražnika, slišalo se je samo še neprestano gromenje, gozd, pokrit z gostimi oblaki dima, je bil videči, kakor bi bruhal ogenj, niti delec sekunde ni zamudila v svojem delu naša artiljerija. V neprestano gromenje topov se je mešalo zamolklo udarjanje ročnih granat in metalcev min. Približno krog polnoči se je sesedel italijanski napad, samo proti vrhu gore je še trajal. Izstrelki naših topov so sedaj tamkaj z uspehom iskali svoj cilj. Kmalu je bil odbit napad tudi na vrhu. Sedaj smo vzdrževali zaporni ogenj. Ob 4. uri jutraj so se pripravljali Italijani za napad z bajonetom, a naša artiljerija je sovražniku preprečila zbiranje.

To je bilo samo za primero. Naslednje dni se je vršil napad za napadom, ponoči in podnevi brez prestanka; sovražnik je menil, da nas bo na ta način utrudil ali ugonobil. Kako se je motil! Samo prve naskakovalne kolone sovražnika, ki je napadal vedno v sklenjenih, rednih formacijah kakor na maršu ter v celih bataljonih, so pri sledečih napadih prišle le do naših ovir, naprej priti je bilo spričo izbornega zadržanja naše posadke v jarkih čisto izključeno. In ker je naš zaporni ogenj bobnal ob tem generalni marš, je bilo tudi zgrinjanje nazaj onemogočeno. Pod tem zapornim ognjem so izkrevale tudi sovražnikove rezerve, ki zato niti prišle niso v ožji boj s Tirolci. Naši topovi in vrli strelci v jarkih so storili svojo dolžnost. Cevi naših topov so bile razgrete in ob prihodnjem odmoru so si naši topničarji prižigali na njih cigarete.

Šele v zadnjem času so pojenjali pehotni napadi Italijanov in sneg je dal posteljo in mrtvaški prt tisočerm padlim italijanskim vojakom; sneg pa je tudi pokopal nado da nam iztrga Col di Lana, goro krvi in železa. Veliki so napor in muke zveste straže v visokih gorah, toda vsak izmed naših nosi v globini svojega srca svojo posebno vojno napoved Lahu in zato so zmogni za neprestano zvesto stražo na globokozasneženih sedlih ob mrazu do 40 stopinj.

Tačas dosega naše postojanke samo že artiljerijski izstrelki. ti na prihajajo toč-

no in vestno; v italijanskih strelskih jarkih je precej mirno. Jih menda pač zebe.

Petnajst italijanskih topov bruha železo in strup proti naši gori, ki kljub snežni odeji ni bela. Vsled neprestanega posipanja z izstrelki vseh vrst, je sneg na Col di Lana temeljito izpremenil svojo barvo; napojen je s pikrinovo kislino in pobarvan od smrdečih plinov krepiranih izstrelkov, torej čisto neužit in mnogobarven. Kamenje na Col di Lana so izstrelki zbili v zemljesto maso, zdrobili in zmleli. In za tako krhke kakor kamen so smatrali tudi nas, a se britko goljufali.

× × ×

Lahi med binkošti in božičem.

Kodanj. »Extrabladet« izvaja: Italijanski napad ob Soči ni uspel. Ugodnost Italijanov obstoja v tem, ker se ne vojskujejo v lastni deželi. Prekorčili so takoj slabo utrjeno mejo, ker se nahaja avstrijska glavna utrjena meja ob Soči, a v teh sedmih mesecih so se zbijale ob njej le čete. Na binkoštno nedeljo je napovedal Salandra vojsko, zdaj je božič, pa še Gorice nima. Žrtvovali so pa stotisoče ljudi, milijone je stal prehod od binkošti do božiča.

Jubilejska vpokojitev v laški generaliteti.

Lugano. Uradno armadno zadnje laško poročilo javlja, da je vpokojen general Savigno. Odkar je vojska, je ta že 60. general, ki so ga vpokojili. Trije bratje Garibaldi so povišani, najstarejši je imenovan za polkovnika rezerve.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 27. decembra. Veliki glavni stan:

Zasedli smo duplino, ki so jo razstrelili Francozi pred našo postojanko severovzhodno od Neuville. Sovražna razstrelba je povzročila le malo škode. Sicer nobenih važnih dogodkov.

Vrhovno vojno vodstvo.

Bitka na Hartmannswellerkopiu.

Kolin. Poročevalec »Kölnischer Ztg.« izvaja o zopetni osvojitvi Hartmannswellerkopfa po Nemcih: Ujetniki, 1400 jih je, izpovedujejo, da ne razumejo, kako so jih mogli presenetiti in obkoliti. Ročne granate, ki so jih metali Nemci, so posebno težko učinkovale. Ujetniki pripadajo raznim polkom, posebno nekemu odličnemu francoskemu polku, ki se vojskuje v Vogezih. Ta polk je izgubil toliko mrtvih, ujetnikov in ranjenec, da ga skoraj več ni. Na celi bojni črti niso praznovali svečnega večera, ker se je bitka bila še na sveti večer.

Francosko vojno posojilo.

Pariz, 24. decembra. (Kor. ur.) »Agence Havas« poroča, da je finančni minister Ribot zbornici naznanil, da je 5% posojilo podpisalo preko 3 milijone oseb in v znesku 14½ milijard. V gotovini je podpisanih 5½ milijard, v zakladnih listih 2½ milijardi. Izid vojnega posojila je Franciji v veliko čast. Mi svoje finančne rezerve spravljamo na dan sveže in bojaželjno, dočim se pri drugih že kažejo znaki utrujenosti. Senat je sklenil, Ribotov govor javno nabiti po deželi.

Francoski kulturonosci.

Rotterdam. V listu »Weekly« poroča Reginald Earle Sooker: Videl sem senegalskega zamorca, ki je nosil na svojem bajonetu 10 ali 12 človeških ušes v smislu senegalske prislovice: usmrti tigra in obdrži njegovo uho.

Eksplodizija na francoski oklepni križarki.

Curih. »Neue Zürcher Ztg.« poroča iz Bresta: V prostoru za premog oklopne križarke »Marseillaise« so se uneli premogovi plini. Trije mornarji so nevarno ranjeni.

Lloyd George straši — z nemškim cesarjem.

London. (Kor. ur.) »Reuter«: Lloyd George je izvajal na shodu v Glasgowu med drugimi: V komisiji, ki se je pečala z nastavitvijo neizučeni delavcev poleg izučeni, se je nahajalo tudi sedem zastopnikov strokovnih društev. (Medklic: Ne zapuamo več voditeljem strokovnih društev!) Ko je opozarjal minister, da potrebuje 80.000 izučeni delavcev v državnih munijskih tvornicah se mu je zaklicalo: Teh ne dobite! Lloyd George je končno izjavil, če se ljudje branijo podpirati program vlade, ne preostane drugega, da povejo vojakom, ni mogoče dobaviti topov, ki bi omogočili priboriti zmago l. 1916., ali pa cesarju naravnost izjaviti, da Anglija ne more nadaljevati boja. Cesar morebiti pusti potem Angležem, da zbeže, tako, da Nemčija anektira Belgijo, da ji mora plačati Anglija vojno odškodnino in da ji odstopi eno ali dve naselbini. Gotovo bi tudi zahteval, da preneha nadvlada Angležev na morju. Anglija bi bila potem nemškemu despotizmu ravno tako izročena kakor je Belgija.

Angleži o finančni moči Nemčije.

London, 26. decembra. (Kor. ur.) Finančni tajnik državnega zaklada Montagu je rekel dopisniku newyorške »Tribune« o zadnjem govoru nemškega zakladnika dr.

Helfferich: Nemčija je zlorabljala papirnat denar. Po vojni marka ne bo vredna 10 centov. Helfferich hoče vzbuditi vero, da je znak slabosti, ker sta si Angleška in Francoska denar izposodili v Ameriki. Kje je človek, ki ne bi verjel, da bi si tudi Helfferich tam izposodil, če bi si le mogel.

O kurzu nemškega vojnega posojila je Montagu rekel, da je predober, da bi bil pristen in je le zato tak, ker so v Nemčiji borze pod nadzorstvom države, ki je določila najmanjše kurze. Kurzi so le nominalni in obstoje samo za govorniške namene. Če se deželo poplavi z umetnim papirnatim kreditom je kaj lahko doseči preostanek nad v ceni zmanjšano marko.

Wolffov urad dostavlja: Vse govoričene in Montagujevo prorokovanje more nemške finančne uspehe ravno tako malo zmanjšati, kakor omiliti od Angležev samih priznan resen položaj njihovih financ ali razočaranje francoskega vojnega posojila. Sicer se pa Montagu moti, ko pravi, da so v Nemčiji predpisani najnižji kurzi za državne papirje. To prakso popravljanja državnega kredita prepušča Angležem in Francozom.

Angleži nameravajo izkrcati vojake na Danskem?

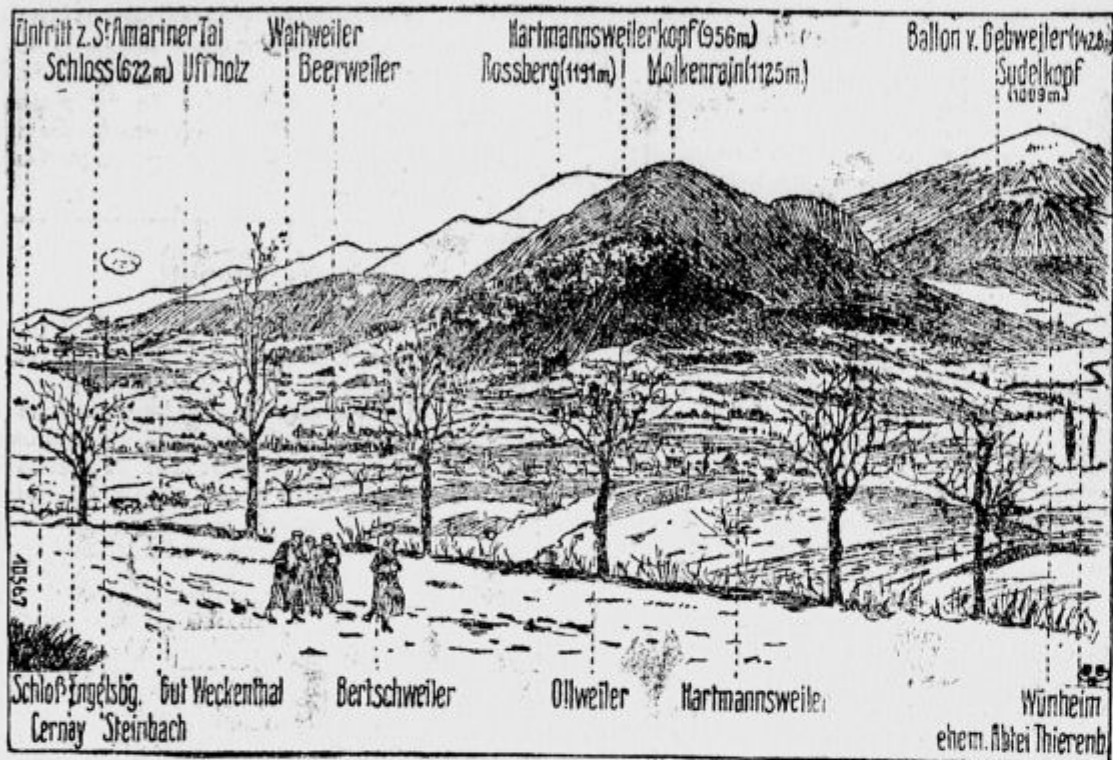
Kolin. V listu »Observer« trdi neki angleški mornariški strokovnjak, da namerava Nemčija prekršiti nevtralnost Danske in jo poplaviti z vojnimi, da gospodari v Sundu in da zapre Vzhodno morje in si tako zagotovi živila Danske. »Kölnische Ztg.« pristavlja. Noben pameten človek pri nas ne misli na kršitev danske nevtralnosti. Če se v možganih Angležev nahaja prostor za izkrcanje na Jütlandskem, pripravijo naše čete v Šlezvik-Holštajnu izkrcanemu zboru sprejem, kakršnega zasluži. Prepričani smo, da bi tudi Danci znali braniti svojo nevtralnost.

Mutasti bataljon Angležev.

Genl. »Paris Midi« poroča, da so Angleži sestavili bataljon mutcev, ki ga urijo v londonski okolici. Poveljuje se z znaki. Tudi instruktorski častnik je mutast.

Anglija naročila 30.000 bomb.

Haag. Iz Vašingtona: Anglija je naročila pri družbi Midvaku 30.000 bomb v vrednosti 500.000 dolarjev.

Pogled na Hartmannsweilerkopf.

Napad na Egipt.

TURSKO URADNO POROČILO.

Vpad Senusov v Egipt.

Carigrad. (Kor. ur.) Glavni stan obvešča: Vojaki šejka Senusov uspešno nadaljujejo v več kolonah svoje napade na Angleže v Egiptu. Okolico pri Siwahu so od Angležev popolnoma izčisti. Kolona, ki prodira ob morju, je napadla Matruh, 240 km vzhodno od Soluma. V boju je bil ubit poveljnik Matruha in 300 angleških vojakov, ostali beže proti vzhodu. Mohamedanski vojaki so vzeli Angležem v Solumu in v Matruhu dva poljska topova veliko topničarskega streliva, 10 avtomobilov, med njimi tri oklopne in veliko bojnega materiala.

Carigrad, 26. decembra. (Kor. urad.) Glavni stan poroča:

Seddilbah. Sovražnik je izmetal precej veliko množino bomb in torpedov. Naša artiljerija je porušila nekaj sovražnih postojank za metanje bomb in je napravila v prvi in drugi vrsti sovražnih strelskih jarkov znatno škodo. Naša artiljerija je štirikrat zadela sovražno križarko, ki je ponovno obstreljevala Alčitega in okolico. Naše obmorske baterije so uspešno obstreljevale izkrcavalne točke v Seddilbahru, zbirališča ob zalivu Morto, sovražne strelske jarke v bližini potoka Kerevic, rezervno kolono zahodno od Eski Hissarika in neko havbično baterijo. Napravljena škoda je velika. Ob zalivu Morto sta bili potopljena dve oklopni šalupi.

Dne 25. decembra je neko naše pomorsko letalo napravilo uspešne poizvedovalne polete nad otokom Tenedos, Mavro in sovražnimi postojankami pri Seddilbahru. Južno od Seddilbahra je letalo zadelo z bombo sovražno torpedovko. Na ostalih frontah nič važnega.

Carigrad, 27. decembra. (Kor. urad.) Glavni stan poroča:

Iraška fronta. Vrgli smo v smeri proti Imam Ali Garbi sovražni oddelek z dvema strojnica in s precejšnjim številom jezdecev, ki je prišel na pomoč pod varstvom dveh monitorjev iz Imam Ali Garbi vzhodno od Kut-el-Amara.

Kavkaška fronta. Neka naša patrulja je pognala v beg močne sovražne patrulje.

Dardanelska fronta. 25. decembra je izstrelila neka sovražna križarka nekaj granat proti od sovražnika izpraznjenim postojankam pri Anaforta in Ariburnu, nakar se je umaknila.

Seddilbah. Sovražnik je vrgel veliko število bomb in naperil svoj artiljerijski ogenj proti našemu desnemu krilu kakor tudi neprestani strojnopuškini, torpedni in bombni ogenj proti našemu le-

vemu krilu. Naša artiljerija je odgovarjala, prisilila sovražno, da je utihnila in porušila del njegovih strelskih jarkov.

Dne 25. decembra so sovražni letalci vrgli 15 bomb v okolico Galata-Koi, ne da bi napravili kaj škode. Ob obrežju Bujuk-Kemiklik so se potopile štiri sovražne prevozne ladje s 5000 tonami. Neka druga ladja se je potopila pri Ariburnu. Z dveh ladij smo odnesli vse uporabljive reči.

Angleške priprave v Egiptu.

Lugano. (Kor. urad.) »Secolo«, »Giornale d'Italia« in »Stampa« objavljajo iz Egipta: Angleško poveljstvo, glavni stan se nahaja v Kairu, je zbralo veliko Burov, avstralskih in novozelandskih čet z mnogimi topovi in je razširilo povodenj v severozahodnem kotu Sinajskega polotoka. Železnice, ki vozijo k Sueškemu prekopu, so deloma izpopolnili v dvotirne. Drugi tir delajo tudi na progi Zagazio—Ismailia. Angleško poveljstvo bolj kakor vzhodna meja skrbi zahodna. Senussi so namreč že prekorčili mejo in so si tam na škodo Anglije in Italije uredili samostojno ozemlje, katero lahko branijo s številnimi topovi in strojnica. Zdi se, da prodirajo po karavanski cesti, ki se spoji pri Fayounu, južno zahodno od Kaira, s cesto v Nilski dolini. Angleži so zbrali ob karavanski cesti močne čete, da ustavijo Senusse, ker če se jim to ne posreči, se boje vstaje med domačini v Egiptu.

Arabci se združili s IV. turško armado.

Carigrad, 28. decembra. (Kor. urad.) »Agence telegraphique Milli«: Mohamedanski borilci, ki so se zbrali v Arabiji, da se udeležijo ekspedicije v Egipt, so se pod vodstvom Fajzal beja, sina emirja v Meki, Husejn paše, združili z našo IV. armado.

Boji v Mezopotamiji.

Rotterdam. Poveljnik angleške armade v Mezopotamiji, general Townshend poroča: Turki so napadli 25. t. m. del angleških postojank, a so jih vrgli z izgubo 600 do 800 mož; Angleži niso izgubili niti 200 mož.

Turške brigade z ruskimi puškami.

Carigrad. (Kor. ur.) Sultan je odredil, naj se izroče zastave tistim brigadam novili divizij, ki so oborožene z ruskimi puškami.

Posojilo Turčiji v Berlinu.

Carigrad, 28. decembra. (Kor. urad.) Vlada je predlagala zbornici, naj jo pooblasti, da najame v Nemčiji predjem 20 milijonov frankov.

Turški dementi ruskega poročila.

Carigrad, 27. decembra. (K. u.) Agence Telegraphique Milli poroča: Uradno

rusko poročilo, priobčeno v »Tempsu« z dne 30. novembra javlja, da so Rusi v okolici vasi Tijo severno od Tortunskega jezera presenetili neki turški oddelek in mu odvzeli en top. To poročilo je popolnoma napačno.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 27. decembra. Uradno se razglša:

Položaj je neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 27. decembra. Veliki glavni stan:

Nič novega.

Vrhovno vojno vodstvo.

ZBIRANJA RUSKIH ČET.

Kodanj. »Aftenbladet« poroča: Rusija se pripravila popolnoma skrivaj na poseben mir z osrednjima velevladstima. Finski popotniki pa trde, da je zbrala Rusija na Finskem že 200.000 vojakov.

KLICI PO MIRU V RUSIJI.

Stockholm, 27. decembra. V Rusiji se vedno bolj pogosto čuje klic po miru z osrednjima velesilama. Posebno desnica in konservativna stranka agitirata za mir. V njih se, kakor piše »Birževie Vedomosti«, zrcali le želja vlade. Ruski konservativci, pravi omenjeni list, neprestano simpatizirajo z Nemci. Raje vidijo, da zmagajo ti, kakor ruski liberalci.

CAR IN POINCARE.

Budimpešta. Ob navzočnosti generala Paua v Petrogradu je, kakor poroča mednarodna brzojavna agentura, brzojavil car Nikolaj Poincaréju:

»General Pau nam je kot zastopnik francoske ljudovlade izročil vojni križ z dekoracijo in vojaški zaslužni križ. Potrebno se nam zdi, da izrazimo svoje priznanje pozornosti, ki jo je nam pokazal predsednik in prosimo, naj se slavni francoski armadi naznani, da hočemo ponosno nositi odlikovanje v znak orožnega pobratimstva.«

Poincaré je obvestil o brzojavki vojno ministrstvo, da obvesti o njej poveljnike armade. Carju je brzojavil Poincaré:

»Pozdrave Vašega Veličanstva smo izporočili armadi; častniki in vojaki so jih ohranili v svojih srcih. Blagovolite sprejeti izraz najglobokejšega priznanja.«

VELIKI KNEZ NIKOLAJ NIKOLAJEVIČ POZVAN V PETROGRAD.

Petrograd. »Rječ« poroča: Veliki knez Nikolaj Nikolajevič je bil pozvan s Kavkaza na izreden vojni svet v Petrogradu, ki so se ga udeležili tudi zastopniki Anglije, Francije in Japonske.

BOŽIČNI DAROVI RUSKIM VOJNIM UJETNIKOM V AVSTRIJI.

Bukarešt. Rusija je naprosila rumunsko vlado za dovoljenje, da sme poslati skozi Rumunijo 16 železniških voz darov, namenjenih ruskim vojnim ujetnikom v Avstriji. Dovoljenje se je izdalo.

NOVI ČAS V VILNI.

Vratislava. V Vilni je uvedla nemška uprava gregorijanski koledar.

BRZOJAVNI PROMET MED RUSIJO IN ŠVEDSKO

se je zopet otvoril ponoči 26. t. m. Prekinjen je bil od 4. t. m.

ANGLEŠKI ADMIRAL V SEVASTOPOLJU IN V NIKOLAJEVU.

Pariz, 28. decembra. (Kor. ur.) »Temps« poroča: Angleški kontraadmiral Phellimore, ki je vodil prej transporte na Dardanele, se je podal z angleško mornariško komisijo v Sevastopolj in v Nikolajev, da si ogleda pristanišči.

Glasba.

Dobrodolni koncert se je vršil včeraj zvečer v »Mestnem domu«. Poglavitno — in to ne majhno — nalogo si je naložil kvartet prof. dr. Kozina. — Dvanajst pesmi — deloma težkih in dolgih — en večer v kvartetu ni malenkost za grlo in živce. Tri klavirske točke nam je podala gdč. Dana Kobler, koncertna pianistinja in učiteljica »Glasbene Matic«. Lisztova »Ljubavna pesem« je bolj meditacija kot ogenj, bolj tiho, mirno nagnjenje kot strastno koprnjenje. »Škrjanček« Balakireva je začetkoma po čuvstvovanju prvi skladbi čisto enak, kasneje se v tehniki od prve mnogo loči, čeprav ne po čuvstvu, tako da bi bil »Škrjanček« čisto lahko nadaljevanje prve, lahen, idiličen razgled v zamišljeno meditacijo. — Za Chopinov Scherzo prav nič ne vem, kakšen je bil. Že sicer ves utrujen in le po zunanji sili h koncertu prigan — muzike je bilo že prej, da sem obupno galgal in tonil v njej — se me je polastila taka fizična onemoglost, da nisem ničesar slišal, čeprav sem se resno trudil, da bi v ta kaos drvečih se tonov, ki me je preganjal, kako logiko spravil. Pač pa sem mogel zopet slediti na-

vrženi točki, po občutu gozdni idili s plešom ali igračkanjem valčkov, lahkih vil, bajnih bitij. Seveda pa ta tital tudi čisto nekaj drugega lahko pove. Govorim le o občutu. Gdč. Kobler ima dobro tehniko, tudi je igrala s čuvstvom, tako da se je lahko poslušalo; pohvala je bila popolnoma zaslužena.

Kvartet sam je bil izborni in z razumevanjem naštudiran. Glasovno sicer še ni skovan in zlit v homogeno maso, morebiti se vztrajnemu delu to posreči, dasi so posamezni členi glasovno silno različni. Najboljša je — po naravi — kvaliteta prvega basa: odkrit, pa še ne dvignjen zaklad; po značaju je nekoliko temen o, pa bi bilo bolje, če bi bil svetel a. Tehnično pred vsemi jasno prvi tenor, ki ima lep falset, sicer pa ima cel glas preveč značaj odprtega e brez gostejše resonance. Drugi tenor ima prav voljan, toda nekoliko šibek glas, drugi bas je nekoliko zadelan kremen.

Predavanje je bilo izrazito, dobro premisleno, efektivno. Zastopane so bile vse glasbene struje, starejše in novejšje, čeprav ne v vseh barvah. Ugajale so skladbe splošno vse. Zanimivo je bilo opazovati značaj raznih skladateljev: Jenko, Hajdrih mehka, sentimentalna iz časov splošnega svetožalja. Foerster filozof, toda ob svojem času z dovtipom na ustatih in porednim posmehom in dobrohotnih očeh, kako se mu je posrečil nagajivi »Spak«!

Adamič, mlad, ognjevit, mehko čuteč fant, ki moderno glasbo presaja na domače gredice, ki zadene razpoloženje ne toliko po filozofiji kot starejši skladatelji, ampak po neposrednem živem, v nas živčem občutu. Zato so njegove stvari tudi tako učinkovite. Prohazka, mehka duša z izrazito slovansko sanjavo, Michl krepak v dikciji, ki raje udari, nego bi prosil.

Pelo in poslušalo se je z navdušenjem, nazadnje so navrgli še K. Maškove »Mlatiče«, pa bi ne bilo nič škode, če bi bili izostali. Utrujenost, ki se je mestoma že prej kazala, je tukaj z vso močjo izbruhnila; intonacija ni bila več dovolj jasna in čista, tempo se je brez potrebe prekopicaval; no pa kaj se hoče: »senkanemu konju se na zobe ne gleda«, poslušalci so bili tudi s tem zelo zadovoljni, »Mlatiči« so jih v dobro voljo spravili.

Splošni vtis je takle: koncert je nudil mnogo užitka, kvartet se je v celoti izborni držal in iz skladb celo več naredil, kakor bi se pričakovalo. Obilno pohvalo je brez dvoma zaslužil; z glasbenim uspehom je lahko zelo zadovoljen. Pa tudi z materialnim: Dvorana polna, vse razprodano.

Razsvetljava je pa v dvorani že tako nerodna, da ves nemiren, ves razdražen postaneš, pa izpočetka še sam ne veš zakaj. Kamor se obrneš, povsod ti blišče električne žarnice naravnost v oči: spredaj, na desno, levo, zadaj, ni ga kotička, kamor bi mogel oko obrniti, da te elektrika vanje ne reže.

O etični vrednosti ali boljše zanikrosti nekaterih tekstov se s komponisti in zbori ne kaže prerekat; pametna beseda — se zdi — nekaterim ljudem niti v teh resnih časih — nič ne pomaga. K.

Razna poročila.

Sv. oče in mir.

Kolno, 27. decembra. Kakor poroča »Kölnische Volkszeitung«, je sv. oče predvčerajšnjim imel nagovor na 25 kardinalov, v katerem je obžaloval obseg in grozovitost najbolj grozne vojne, tožil o razširjenju in trdovratnosti boja do uničenja, kar postaja še hujske radi posledic, da se svet spreminja v bolnišnico, in ves napredek človeške kulture v protikrščansko nazadovanje. Goroče molitve, je rekel sveti oče, so mi bolj všeč kakor vsako drugo počaščenje. Moj glas je bil prevečkrat izpostavljen neuspehu, vendar se moje zaupanje ni omajalo. V srcu imam veliko upanje navzlic vsemu človeškemu pričakovanju. Samo v Boga stavi vse svoje nepremagljivo zaupanje.

Obnovljene diplomatske zveze med Monacom in Sveto stolico.

Rim, 28. decembra. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani«: Obnovili so zopet l. 1911. prekinjene zveze med Sveto stolico in Monacom. Knez Albert je imenoval grofa Capello di Torino za poslanika pri Sveti stolici.

Nove zahteve entente.

Berlin, 27. decembra. »8 Uhr Blatt« poroča od ruske meje: Ruski poslanik v Atenah Desnidov je izjavil, da politična pogajanja v Atenah v trenutnem položaju še niso končana, in ententa je bila prisiljena postaviti nove zahteve: Epir naj se vstavi v vojno ozemlje. Ne samo Macedonija, ampak cel Epir naj se proglasi za vojno ozemlje. Stališče grške vlade še ni docela zanesljivo znano.

Potopljena francoska ladja v Sredozemskem morju.

Pariz, 28. decembra. (Kor. ur.) Mornariško ministrstvo obvešča: Nek nemški podmorski čoln je potopil 24. t. m. zjutraj v vzhodnem Sredozemskem morju ladjo

»Ville de la Ciotat«, ki obsega 6378 ton. Potnike in mornarje je rešila večinoma angleška ladja »Mooro« in jih 26. t. m. izkrcala na Malti.

Angleški general French.

Uradni izkazi izgub.

Izgube 17. pešpolka.

Mrtvi: Rez. Balant Anton, Spodnja Idrija; inf. Baznik Anton, Krško; desetenik Brulc Alojzij, Novo mesto; inf. Burja Ivan, Kamnik; rez. Buršič Matej, Pulj; inf. Debeve Josip, Borovnica; inf. Dobravec Fran, Cerklje; inf. Dremelj Franc, Litijska; inf. Dremelj Franc, Kamnik; inf. Furlan Alojzij, Trst; desetenik Glavan Josip, Novo mesto; inf. Horcen Ivan, Cerklje; inf. Jakše Franc, Novo mesto; inf. Jelenko Franc, Konjice; inf. Jureš Josip, Ljutomer; inf. Kos Anton, Krško; poddesetenik, tit. desetenik Kos Franc, Gorje; inf. Kos Josip, Slovenj Gradec; inf. Kosmač Matija, Kranj; inf. Križnik Franc, Brežice; inf. Kunstelj Ivan, Radovljica; inf. Lužar Josip, Krško; inf. Okorn Franc, Kranj; inf. Osredkar Alojzij, Ljubljana; inf. Peče Ivan, Kočevje; desetenik, tit. četovodja Prek Alojzij, Ljubljanska okolica; inf. Prepast Ivan, Radovljica; inf. Robas Josip, Cerklje; inf. Rojc Ivan, Ljubljana; inf. Sumah Josip, Slovenj Gradec; inf. Zalar Andrej, Ljubljana.

Seznam mrtvih in ujetih vojakov.

Mrtvi: Infanterist Sbiža Alojzij, Primorsko; infanterist Sinožič Gasper, Primorsko; poddesetenik Sošič Ivan, Trst; infanterist Trajnovič Karel, Pulj; infanterist Uršič Ivan, Trst; vsi pri 23. dom. p. — Infanterist 58. dom. p., Maribor; infanterist 36. dom. p. Zemljak Anton, Brežice.

Ujeti: Infanterist 58. pp. Alojzij Adam, Lipnica; inf. 58. pp. Cenc Ivan, Konjice; četovodja 71. črnovoj. bataljona Gerdej Marko; infanterist 19. pp. Uljančič Franc, Postojna.

— Iz seznamov izgub. Praporščak Heller Leon, 87. pp., 7. stot., ranjen; stotnik Knific Emil, 17. pp., ranjen; praporščak Kvas Stefan, 17. pp., krški okraj, mrtev (11./11. 1915); praporščak Matoušek Franc, 87. pp., mrtev (18.—22./10. 1915); kadet Meingast dr. Viljem, 17. pp., mrtev (10./11. 1915); praporščak Žan Emil, 17. pp., Kranj, ranjen; nadporočnik Zorko Stanislav, Lukovica, mrtev (11./11. 1915); praporščak Novak Rajmund, 79. pp., 14. stot., Idrija, mrtev (7./10. 1915); praporščak Spazzapan Franc, 79. pp., 1. stot., Gorica, mrtev (7./10. 1915).

Nova angleška jeklena čelada.

Književnosti.

Ciciban. Spisal Oton Župančič.

Kje pa kolovratiti ta Župančič, naš sodobni besednik? Ali nima odprtih oči za našo bol, ali mu je zaprto srce za ves ta bučni potres zemlje, za ta uničujoči ogenj iz neba? Ali nima boljše opravka, da nam kuje za naš razum in naša srca nepojmljive verzice? Hrabet obrne bujnim rožam sentimentalnosti in svetožalja, in gre na rožnato polje, v gozd ter se pomenkuje z drevjem, pticami, igra se z solncem, luno in počenja bogvekakšne nerodnosti. Kaj poreče moj prijatelj, učeni filozof? Roban-til bo nad njim, ker ne odpira folijantov jezikave retorike in znanosti in mu ne podaja opor njegovim zastrtim očem v sedanjih temi. Kako se bo ustil njegov prijatelj, oni brezmadežni narodnjakar in veliki

človekoljub, ker ne gre v bojne črte in ne opisuje topov, ostrin bajonetov in zmletih teles.

Tako nekako bo odmevalo po naših logih ob čitanju Cicibana. A ne vseprek. Hvala Bogu, še je nekaj dobrega kvasu med nami, ljudi, ki so blage volje, ki preživljajo te velike dneve tako, kakor so pisani. Njim so te Župančičeve, navidezno drobne stvarice, dobrodošle kakor večno-jasna vigrad, katere ne moreš ljud naj-trša zima. Tem večji te besede, za to so lahko kratke in brez recitacij. Vzemi Cicibana, odkrij se in beri.

Župančič vliva in kuje krepke stvari v čudovito nežni obleki. Ciciban je pratvarina slovenstva. Ne samo ti verzi, tudi veliko njegovih prejšnjih. To zato, ker je na zunaj tako neznaten, droban, a ne staromodni, pač pa globok in tako neizrečeno nedolžen in čist. To duševno razpoloženje je začetek in konec naše kulture.

Res, naše bistvo je globokost in preprostost. Večalimanj je bila ta zavest v nas latentna že — pred Prešernom; ta jo je dvignil v nas do zavesti. Ne ekspanzivnost, ne v masah naroda in ne v posamezniku, temveč sredotočnost. Tu leži početek, rojstvo naše nacije, katere pota vodijo naravnost v nasprotno smer od sedanje, uveljavljene v nekaterih naših znanstvenih krogih. Nje neizprosni pogoj je poglobitev v naše lastno bistvo, do katerega pa za more le naga človeška duša. Ne ditiramb o zunanjih moči in znanju kot edino spasi-teljnih močeh, temveč pastirsko igranje na diplje o čudesih rojstva veličanstva človeka.

Tu je naš spas. Kdor bo spregledal in hodil za Prešernom in Župančičem, bo tvoril stebere naše kulture. Le v tem znamenju bomo živeli. V njem leži ves naš mogoči poznejši razvoj. Niso se zabrnele vse strune o tem prepovedu, a osnova je podana. V Ljubljani na Blagdan 1915.

J. R.

Primorske novice.

V zadevi goriških slovenskih srednjih šol sta posredovala pretekli teden na merodajnih mestih državna poslanca dr. Korosec in profesor Jarc. Ker je upati, da bo mogoče otvoriti goriško gimnazijo in obe učiteljski v kakem kraju na Primorskem, bržkone v Trstu, bi bilo prav, ko bi stariši, ki hočejo poslati koga v katerega teh zavodov, ga prijavili ravnateljstvu dotičnih zavodov. Ravnateljstvo slovenske goriške gimnazije se nahaja v Ljubljani, Zadruga zveza, ravnateljstvo moškega učiteljskega v Ljubljani, Radeckega cesta, in ravnateljstvo ženskega učiteljskega v Krškem.

Zanimiv akustičen pojav. Proti 11. uri dopoldne 22. decembra sem šel pod vipavskim Kolkom in sicer prav pod Podro Gorjo in Solčnico. Navadno se lepo vidi s tega mesta Kraški rob, Vrh sv. Mihaela in sv. Martina. Ta dan pa je bilo megleno. Gromenje topov je bilo, kakor navadno. Izredno pa je bilo, da sem prav razločno slišal posamezne strele iz pušk in strojnic, tako razločno, kakor se jih sliši navadno v Gorici. In vendar znaša razdalja s tega mesta do bojišča po zraku kakih 30 kilometrov! Vetra ni bilo, megle so šle po jugovzhodniku, fronta pa je skoro popolnoma na zahodu. Gotovo je severno vzhodno pobočje vipavske gornje doline kakor nalašč nastavljen zbiralnik zvočnega valovanja, vendar je ta pojav vsaj meni nerazumljiv. DRAB.

Doberdob. »Neue Freie Presse« je te dni priobčevala zanimivo diskusijo o Doberdobu. Zaključek je ta: 1. vsa diskusija pomenja konstatacijo, da je to slovenski kraj; 2. je ugotovila, kako ga imenujejo domačini in 3. da edino pravilno označenje je Doberdob. Pravda je končana in je na naši strani. Upajmo, da se bo pravilno imenovanje tega kraja izvajalo odlej tudi v uradnem poslovanju.

Zahteve tržaskih hišnih posestnikov. Odposlanstvo tržaskih hišnih posestnikov je pri justičnem ministru predlagalo, da se za čas vojne in še za šest mesecev po sklepu mira prepove v Trstu dražba premičnin za izterjanje zasebno- in javnopravnih terjatev. Za čas vojne in še pet let po vojni se tržaskih hiš ne sme prodajati pod cenilno vrednostjo. Med vojno in za 6 mesecev po vojni naj se obrestni vseh kipotek in hipotekarnih bančnih dolgov znižajo na 3%; med vojno in eno leto po vojni se ne sme odpovedati nobene hipoteke; do sklepa mira naj se odloži plačilo zamudnih obresti. Ustanovi naj se državna hipotekna banka za posojila v svrhu plačila zapadlih hipotek. — Justični minister je obljubil, da bo podaljšal sodnijski moratorij, ki bi se moral končati 31. decembra 1915. Ministrstvo je tudi že precej daleč prišlo v študiju raznih reform, ki se tičejo tržaskih nepremičnin. V finančnem ministru se je deputaciji povedalo, da je že v naredbi z dne 30. novembra 1915 precej davčnih olajšav za lastnike nepremičnin. Obljubilo se je tudi več drugih davčnih olajšav.

Družba tržaskih tramvajev je imela 15. t. m. svoj 20. občni zbor. Zastopniki

bilo 8258 delnic. V minulemu letu je imela družba 1.390.948 K 15 vin. dohodkov, za 147.358 K 48 vin. manj nego prejšnje leto. Čisti dobiček je znašal 254.670 K 37 vin., ki se uporabi naslednje: 5000 K zakladu za preskrbo starih uslužbencev, za amortizacijo 316 delnic k 200 znesek 63.200 K, 5% prispevek v rezervni zaklad 10.590 K 84 vin., zakladu za vojne izgube 60.000 K, za amortizacijo 332 delnic 1916. l. 66.400 K, na novo leto se prepíše 49.479 K 53 vin. Gori omenjenih 316 delnic izplača tržaska Banka Commerciale proti izročitvi menice in pismene izjave, da lastnik ni državljani katere izmed današnjih nam sovražnih držav. Izvolil se je nov odbor, v katerega niso bili več izvoljeni belgijski svetniki.

Matj in sin padla v morje. 25. t. m. po 9. uri zvečer sta zašla v morje na obrežju Otaviano Augusto v Trstu 35 letna Ana Potočnik in njen 9letni sin Ludovik. Rešili so ju železniški uslužbenci, nakar so z rešilnim vozom oba prepeljali v bolnišnico.

Umrl je v Dubrovniku inženir bogataš Lerch, lastnik hotela »Lapud«, rod. dom Čeh.

Cena mleku na Reki se je določila na 50 vinarjev liter.

Reški guverner je obolen v vnetju slepiča ter je bil te dni operiran.

— Obrtne šole in strokovni tečaji za begunce. Osrednji odbor za begunce južnih krajev (Dunaj, IV., Favoritenstrasse 5) se je obrnil do visoke vlade, da otvori za begunce obrtne nadaljevalne šole ter obrtne strokovne tečaje. V kratkem času se otvori v Pottendorfu strokovni obrtni tečaj za pletenje košev za sadje in zelenjavo, enako se namerava po vseh barakah in večjih naselbinah vpeljati strokovne tečaje za ženska dela in za druge obrti, ter se bo posebno gledalo na to, da se udeležujejo tečajev in šol begunci onih krajev, kjer se izvršuje doma ena ali druga obrt, n. pr. begunci iz Sovodenj bi se udeležovali tečaja za pletenje košev, begunci iz Opatjega sela in Brestovice za napravo bičev, begunci iz Solkana za mizarstvo, iz Mirna za čevljarstvo obrt, iz naših gor bi se udeleževali ženske tečaja za čipkarsko obrt in za druga ženska dela. Želeli je, da se teh šol in tečajev oklenejo posebno dečki in deklice onih krajev, kjer ni še razvita nobena domača obrt. Osrednji odbor prosi č. duhovnike in učitelje, ki delujejo pri beguncih, da mu v tej važni zadevi pomagajo, enako prosi razne strokovne učitelje in mojstre, da se za poduk v eni ali drugi stroki oglase.

Dnevne novice.

+ Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik pion. stot. št. 1/2 Henrik Gerl. Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 17. pp. Maks Pitner. Ponovno najvišje pohvalno priznanje so dobili: stotnik 7. polj. top. p. Oton Vaušek; črnovojniški nadzdravnik dr. Rudolf Dežman, pri vojni bolnici št. 6/3; stotnik bos. herc. p. št. 3 Milan Grebenc; višji zdravnik 57. pp. dr. Andrej Arnsšek. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: narednika Kosmič Martin in Wernig Leopold; četovodje Petušni Avgust, Ležanc Josip, Pucher Jakob, Sablatnič Daniel, Kaschitz Franc, Zimmermann Jurij in Winkler Andrej; deseteniki Tušar Anton, Markovič Ivan, Kotnik Luka, Krabina Josip in Migitz Franc; poddeseteniki Lipuš Konrad, Kullnič Josip, Glavičnik Gustav; infanterist Glantschnig Franc; vsi pri 7. pp.; četovodja, tit. nadlovec Jud Ferdinand; četovodje Hodnik Josip, Levičar Ivan, Matjaž Ivan, Poje Anton in Sketako Ignacij; enol. prostov, poddesetenik Kunc Josip; podlovci Janiš Josip, Prašnikar Josip, Hauptmann Anton, Kobi Franc, Reitz Franc in Vartar Ivan; patroljni vodje Slapnik Jurij, Bizjak Ivan in Brenko Andrej; lovci Žagar Ivan, Peterka Andrej, Mandl Valentin, Kikel Josip, Ambrožič Franc, Nezavdal Vinko in Magdič Anton in častniški sluga Gangl Ivan; vseh 24 pri 7. lov. bat. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: četovodja 17. pp. Rauch Peter, štabni narednik šega Josip, nadlovec Vrhovec Anton, četovodji Pavšič Alojzij in Gliha Miroslav; podlovci Gassner Oton, Rus Mihael, Rozmanič Franc, Judnič Josip, Kittnič Anton, Kobal Alojzij in Arhar Andrej; patroljni vodje Zbona Ivan, Camer Franc, Zaveršnik Anton, Opeka Josip, Sever Franc, Flere Ivan, Fink Peter, Adašek Josip, Fon Josip, Semen Josip, Cerar Ivan in Bizjak Jurij; lovci Platzer Franc, Schwartz Ivan, Wohlmuth Franc, Jenič Josip, Peterman Valentin, Škrabar Ciril, Župančič Franc, Lovše Franc, Prek Jakob, Kušljan Franc, Oman Valentin, Janc Anton, Prah Mihael, Kebelj Alojzij, Groznik Franc, Gornik Matija, Vesely Vencel, Lorenc Ivan, Haller Vinko, Grum Anton, Svete Josip, Rak Jernej, Schmidt Ivan, Uhl Ferdinand, Matkovič Martin, Gliha Ignacij, Plut Martin, Berlič Leopold, Bobnar Josip, Wohlstadt Maks, Kozlik Ivan, Geiger Bogomir, Smolčič Josip, Žirovnik Josip, Znidaršič Ivan, Speckmoser Hubert.

Dežman Alojzij, Jurman Ivan, Škoda Vladimír, Schabus Peter, Kostenšek Anton, Fröhlich Anton, Lončak Josip, Repa Ivan, Roblek Franc in Povž Franc; vseh 70 pri 7. lov. bat. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: lovci Košir Anton, Čik Jernej, Režum Mihael, Celar Peter, Geršak Anton, Sparlek Ivan, Ulčar Alojzij, Schwangler Baltazar, Fačar Ignacij, Pogačnik Franc, Göschl Josip in Repše Ignacij; vseh 12 pri 7. lov. bat.; rač. podčastnik Domanjko Franc, desetenik Rotar Josip, patr. vodja Mesarič Jakob, tit. desetenik Čuš Martin; dragonci Dobravec Anton, Kulovec Anton, Požar Franc, Bizjak Ivan, Klemenčič Ignacij, Ploder Josip, Zorič Franc, Baumann Josip, Zehrer Jernej, Verbič Josip in Larbreiter Franc; vseh 15 pri 5. drag. polku.

— Potovanja v bojnem območju. Potovanje v sodni okraj Kranjska gora (iz vzemši občine Jesenice in Koroska Bela) in v občine Srednja vas, Bohinjska Bistrica in Zgornje Gorje sodnega okraja Radovljica, kakor tudi v celi politični okraj Tolmin in iz tega območja so dopustna tako v lokalnem kakor v daljnem, v ožjem bojnem območju se vršečem prometu, le z dovoljenjem vojaškega urada za izdajo prehodnic (b. p. št. 606 — Passierscheinstelle Feldpostamt 606). Za potovanja samo iz tega območja zadostuje tudi dovoljenje etapnega stacijskega ali kolodvornega poveljstva.

— Vič. Podružnica Rdečega križa Vič-Glince je z marljivim sodelovanjem gospodin učitelj A. Ravnikar ter P. Marinko tukajšnjim vojakom ranjencem in njihovim strežnikom priredila na sveti večer ginja božičnico. Ob 8. uri zvečer smo se zbrali okrog bogato okrašenega božičnega drevesa v telovadnici tukajšnje ljudske šole, kamor so prišli, deloma bili prinešeni vojaki ranjenci in njih strežniki. Polnoštevni tukajšnji cerkveni pevski zbor je najprvo zapel ginja: Sveta noč — blažena noč. Nato je g. župni upravitelj navzočim razložil pomen božičnega drevesa v vojskinem času. Po nagovoru se je zapelo še nekaj ginja božičnih pesmi in cerkarska himna. Na to je sledila razdelitev darov. Vidoma so bili ginjeni vojaki in njihovi Samaritani-strežniki, ko so jim odborice Rudečega križa polagale v naročja razne jestvine, cigarete in razne vojaške potrebščine. Da so se tudi znotraj pogreli, so dobili čaja in kuhanega vina. Gospod poročnik Lederhas kot komandant bolnišnice se je iskreno zahvalil v imenu obdarovancev Rudečemu križu in drugim dobrotnikom za lepo božičnico. Pa je bilo res nekaj ginja-vega ta večer. Bili so skoro zastopani pri božičnici vsi avstrijski narodi. Zdelo se nam je, da smo bili tu Avstrija v maleni ena skupna družina, ki smo Božje dete — kralja — miru — prosili, naj tolaži v hudih urah poskušnje našega častitljivega vladarja in naj nad širno Avstrijo in njih državljanke čim prej pošlje angjele zaželenega miru.

— Gregorčič v nemškem prevodu. V božični prilogi »Agramer Tagblatt« čitamo izpod peresa Rudolfa Livnograda lepe nemške prevode Gregorčičevih pesmi: »Naša zvezda«, »Za dom med bojni grom« in »Njega ni!«.

— Ako pobegnejo vojni ujetniki. Ponovno se je dogodilo, da so pobegnili vojni ujetniki iz taborišča, ozir. od dela izven taborišča in da se jih je moglo šele čez nekaj časa zopet prijeti. Ker obstoja velika nevarnost za ogledusko delovanje teh ubežnikov, se vsakdo svari, da takih beguncev, ki jih ni težko spoznati po opravi in govorici, na noben način ne podpira n. pr. s prenočitvijo, prodajo ali podaritvijo civilnih oblek itd., ker se taka dejanja kar najstrožje kaznujejo. Zlasti zadene gostilničarje poleg tega še kaznovanje radi prestopka zoper zglaševalne predpise ter obrtno policijske posledice. Dolžnost vsakega posameznika je, opazene slučaje pobegnitve takoj naznaniti bližnjemu vojaškemu poveljstvu ali politični oblasti, ozir. orožniški postaji ter varnostne organe kar najbolj pri zasledovanju podpirati. Zlasti je posvečati največjo pozornost straženju v delo oddanih vojnih ujetnikov ker bi se drugače isti zopet odtegnili. Kdor da varnostnim ali vojaškim oblastim podatke, ki dovedejo do prijetja pobeglih vojnih ujetnikov ali kdor neposredno povzroči tako prijetje, dobi nagrado 10 do 25 K. Nagrade razdeljuje na upravičence vojaško poveljstvo, v čegar okolišju se nahaja dotična ujetniška postaja, po lastnem preudarku z izključitvijo pravne poti.

— Nova lista v Belgradu. V Belgradu je prišel izhajati tudi hrvatski list »Beogradske Novine«, ki izhajajo sedaj trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in nedeljo. List izdaja »Beogradsko novinsko društvo«, a vsaka številka stane samo 2 vin. »Beogradske Novine« pravijo v svojem programu, da bodo obračale največjo pozornost na gospodarske razmere v deželi. Odgovorni urednik tega lista je Jurij grof Oršić-Slavetički, bivši odgovorni urednik zagrebškega »Jutarnjega Lista«.

— Katoliška služba božja v Belgradu. Prvi božični dan, dne 25. t. m., ob 8. uri,

se je vršila v rimsko-katoliški cerkvi v Belgradu v Krunski ulici št. 23. sv. maša, in sicer v hrvaškem in madžarskem jeziku, ob 9. uri pa v nemškem jeziku. — Ob pol enajsti uri je bila tudi nemška pridiga in velika maša. Ob pol treh popoldne so bile liturgije s blagoslovom. V nedeljo, 26. t. m., je bil red svetih maš isti. — Za protestante je bila madžarska služba božja v posadni cerkvi na trgu Veliki Miloš in Bošanska ul. ob 9. uri popoldne.

— **Umrl je v Kranju na božični dan** cerkveni slikar Matija Bradaška. Rojen je bil leta 1852. v Lučni pri Gorenji ter se učil kiparstva pri Stefanu Šubic (očetu Ivana in Jurija) v Poljanah, potem se pa izključno posvetil slikarstvu. Njegove najboljše slike se nahajajo v mestni župni in rožnovski cerkvi v Kranju, v cerkvah na Primskem, Predoslju in Čadramu na Štajerskem.

— **Bivši predsednik hrvaškega sabora umrl.** Iz Zagreba poročajo: Bivši dolgoletni predsednik sabora Vaso Jurjević je 27. decembra tu umrl v starosti 71 let.

— **Določbe glede porabe moke na Ogrskem.** Iz Budimpešte se poroča: Uradni list javlja vladno naredbo, s katero se določa dnevna množina moke na osebo. Od 10. januarja 1916 dalje se sme porabiti na glavo in dan k večjemu 240 gramov pšenične, ržene in ječmenove moke. Ljudje, ki opravljajo težko fizično delo, smejo na dan porabiti 300 g, kmetje pa 400 g; 5 g moke odgovarja 7 g kruha. Od 10. januarja 1916 se sme oddajati pšenična, ržena in ječmenova moka ter njihove zmesi kakor tudi kruh le proti krušnim izkaznicam. Zaloge nad določeno dnevno količino se smejo naložiti le do množine, zadostujoče do 16. avgusta 1916. Preostanki se morajo na zahtevo upravnih oblasti oddati po maksimalni ceni v svrhu javne potrebe.

— **Zvezna proga med gorenjsko in dolensko železnico.** Komisionelni ogled za to zgradbo se prične v četrtek dne 13. januarja 1916 ob 9. uri popoldne; sestanek pred šišenskim kolodvorom, na kar se vsi zainteresirani opozarjajo. Podrobni razglas je prilepljen na mestni hiši, načrti se morejo vpogledati pri mestnem stavbnem uradu od 30. decembra 1915 do 12. januarja 1916 ob navadnih urah in ondi podatki na zapisnik tudi morebitni ugovori. Načrti so enako razgrnjeni tudi pri c. kr. okrajnem glavarstvu, dalje pri županstvu v Zgornji Šiški, Mostah ter na Ježici.

— **Poizvedbe o vojnih ujetnikih.** Uradno se naznanja: Zadnji čas se množe slušaji, da se privatne osebe obračajo na c. in kr. vojno ministrstvo s prošnjo za izvestja o usodi posameznih vojnih ujetnikov. Občinstvo se zato opozarja na to, da se je za taka izvestja o vojnih ujetnikih že iz ozirov na hitrejši odgovor obračati izključno na naslov: *Gemeinsamer Zentralnachweissbureau vom Roten Kreuze, Auskunftsstelle für Kriegsgefangene, Wien, I. Fischhof 3* — nikakor pa ne na c. in kr. vojno ministrstvo. Vprašanja, ki so naslovljena na c. in kr. ministrstvo, pošilja le-ta dalje navedeni poizvedovalnici za vojne ujetnike, tako da se na ta način stvar le zavleče.

— **Smrtna kosa.** Umrl je v Gradcu mestni tesarski mojster Jožef Fekonja, star 50 let. — Umrla je 23. t. m. v Župah gospa Jožefa Stroj. Pogreb je bil 25. t. m. — Umrl je v Zaklancu dne 24. t. mes. tamošnji cerkovnik Anton Smrtnik, dober soprog in skrbni oče devetih otrok.

— **Izkopavanje padlih junakov.** Višje armadno poveljstvo prejema številne prošnje, da se smejo izkopati in prepeljati v domovino padli svojci. Kratko potem, ko pride prošnja, včasih pa še predno pride prošnja v roke poveljstva, prošnjiški že brzojavno urgirajo odločitev. Predno se more rešiti te prošnje, je treba obilo pisarij semtertja, zato včasih poteče precej časa, da je prošnja rešena. Urgence pa napravljajo le nepotrebno delo. Zato se odslej take urgence ne bodo več odposiljale na naslovljeno poveljstvo. Pač pa bo vsakdo, ki vloži prošnjo za izkop svojca, dobil uradno potrdilo, da je prošnja prišla na svoje mesto.

— **Odvetnik dr. Jos. Lovrenčič,** c. kr. nadporočnik, je dodeljen c. in kr. vojnemu sodišču v Stanislavovu v Galiciji.

— **Kako pridemo do tujega denarja.** Da se ugodno potrebi po tujem denarju je finančno ministrstvo v sporazumu z ostalimi centralnimi oblastmi in ogrskim finančnim ministrstvom v smislu predloga brnske trgovske in obrtne zbornice odredilo, da imajo eksporterji v bodoče, ko prosijo za izvozno dovoljenje, plačati pri avstroogrski banki tujo valuto. Ta odredba bo stopila v veljavo s 1. januarjem 1916. in se bo izvozno dovoljenje dajalo le pod pogojem, da se izročitev tuje valute, ki naj se plača za izvozno blago, zagotovi pri avstroogrski banki. Ta določba pa ne velja za zneske okoli 200 K ali podobne številke v tuji valuti, ne velja tudi za ozemlja, stoječa v naši vojaški upravi.

— **Na bojišče kot slikar** se bo podal slovenski slikarski umetnik Vavotič.

— **Kadet Franc Aprisnjig** je bil 25. novembra težko ranjen na Vrhu sv. Mihaela. Obležal je pred vrsto čez noč, pa ker so se naši malo umaknili, ne vedo, kaj je bilo potem z njim. Morebiti je na Laškem težko ranjen ali pa je umrl.

— **Gostilne v Gradcu** bodo zapirali od 1. januarja dalje ob 11. uri ponoči, kavarnice ob pol 1. uri ponoči.

— **Zvišanje cen sladkorju.** Glasom ministrske naredbe z dne 7. julija 1915 o ureditvi prometa s sladkorjem se zviša za konzumni sladkor določena temeljna cena 88 K 50 vin. za 100 kg pri dobavih po 31. decembru 1915 dne 1. januarja in 1. marca 1916 za 50 vin. pri 100 kg. Pričakovati je tedaj tudi v nadrobni prodaji ponovnega zvišanja cen sladkorju, vendar pred 1. februarjem baje ne.

— **Zasebni vojnopoštni paketi** so dovoljeni na vojnopoštni uradi 189, 19/II. in 22/II.

— **Umrl je v mariborski bolnici infanterist bos.-herc. pešpolka Milan Stupar.** — V bolnici v Gradcu je umrl Martin Slapšek, nadučitelj na Reki pri Laškem trgu.

— **V ruskem ujetništvu** je učitelj Rajko Božič iz Mengša.

— **Omejitve plinove in električne razsvetljave v Gradcu.** V Gradcu se je ukazalo, da sme v stanovanjih goreti le ena plinova luč. Kuriti in kuhati se s plinom sme le v stanovanjih, ki nimajo peči ali ognjišč. V kavarnah in gostilnah ne sme goreti plinova luč čez 9. v trgovinah pa ne čez 7. uro zvečer. Plin se ne sme uporabljati za zunanjo razsvetljavo trgovin, izlozb in za reklamo.

— **Krone se zaračunajo pri vplačilih v Švico:** 100 frankov = 145 K; v Nemčijo 100 mark = 144 K.

— **Vojni poštni zavoji** so od 3. januarja 1916 dalje dopuščeni na vse vojnopoštne urade. Vojno-poštnim uradom 11, 39, 51, 125, 149, 169 in 186 se lahko pošiljajo zavoji vsak dan, ostalim vojnopoštnim zavodom pa le ob ponedelkih, torkih in sredo. Pošiljati se smejo v zavojih 1. oprema in obleka, 2. smodke, svačice, tobak, pipe, smodkine in svačični ustniki, brez bencina Cereisen vžigalke. Zavoji z drugačno vsebino se ne sprejemajo in jih vrnejo pošiljatelju, ki bo moral plačati povratno poštnino.

— **Umor?** Dne 13. decembra so našli na nekem savskem otočju pri Zagrebu naplavljen truplo neznane ženske, stare 20 do 30 let in v blagoslovljenem stanu. Kako dolgo je truplo ležalo v vodi, se ne more dognati. Lasje so temne, kostanjeve barve, zobje dobro ohranjeni. Na prstu je imela kovinski prstan z emajliranim rdečim križcem. Okoli vrata je imela koralje na rdeči vrvi. Imela je zvezane roke, in sicer tako, da je izključeno, da bi si jih mogla utopljenska sama zavezati. Zato se sumi, da je bil izvršen umor. Obleka utopljenske, prstan in koralje se nahajajo pri kr. policiji v Zagrebu.

— **Otrok zgorel.** Posestnica Jera Bizjan v Horjulu je šla dne 19. t. m. po vodo na 150 korakov oddaljeni tudenec. V njeni odsotnosti je šla njena 4letna hčerka Frančiška pred zakurjeno peč. Tu se ji je vnela obleka, in ko se je na njen krik vrnila mati, je bila že tako opečena, da je naslednji dan umrla.

— **Padel je pri Zabrežu v Srbiji vojak** črnovojniškega polka št. 27 Jožef Derганec.

Obsodba izdajalcev na Formozi.

Bukarešt. Iz Petrograda se poroča, da so japonske oblasti razglasile obsodbo v veleizdajniškem procesu na Formozi. Od 1413 obtožencev je obsodjenih na smrt 909. Namen zarote je bil, da se odcepi otok Formoza od Japonske, da se umori japonskega cesarja in ministrskega predsednika in na Japonskem proglasi ljudovlada.

Ljubljanske novice.

Ij P. Volbert S. J., priljubljeni cerkveni govornik, odide v četrtek v Celovec, kamor je prestavljen kot pridigar celovške stolne cerkve. Ljubljancem ga ohranimo v lepem in hvaležnem spominu.

Ij »Slomškova zveza« je izgubila svojega zaslužnega podpredsednika g. prof. Izidorja Modica. Padel je, kakor znano, junaške smrti na italijanskem bojišču. Njemu v spomin bo daroval odbornik »Slomškove zveze«, preč. gosp. kanonik Anton Kržič sv. mašo v sredo, dne 29. t. m. ob 8. uri v stolnici. P. n. članice in člani ter prijatelje in znance vabi, da se udeležijo v obilnem številu te sv. maše in se ga spominjajo v molitvi — odbor.

Ij **Silvestrov večer.** C. kr. deželna vlada je prošnjo gostilničarske zadruga v Ljubljani, da bi se dovolilo prosto obratovanje na Silvestrov večer, odklonila. Gostilne in kavarne se bodo morale potemtaka kakor po navadi ob 11. uri oziroma ob 1. uri zjutraj zapirati.

Ij **Zadruga gostilničarjev, kavararjev, žganjetočnikov in izkuharjev** v Ljubljani ima v četrtek dne 30. decembra t. l. ob

pol 3. uri popoldne svoj izvanredni občni zbor v veliki dvorani Mestnega Doma, na katerem se bo razpravljalo in se zavzame stališče proti očitanih o pretrganih cenah živilom v ljubljanskih gostilnicah.

Ij **Prodaja moke.** Objavljeno je bilo, da se bo prodajala moka iz mestne zaloge pekom jutri, 29. t. m., molarjem in trgovcem pa v četrtek, 30. t. m., obakrat ob pol devetih popoldne na magistratu. — Aproximativni odsek je določil še, uvažuje ravno kar objavljeni cesarski ukaz z dne 10. oktobra letos, ki zapoveduje, da smejo prodajati molarji in trgovci moko le za kuho, naj se nakazuje odslej naprej pekom nekoliko več moke, molarjem in trgovcem pa manj. — Aproximativni odsek je prepričan, da bo s tem ustrezno tudi občinstvu, ki ne bo primorano kupovati si kruha le v mestnih prodajalnah, ker mu bodo na razpolago v to svrhu tudi še vse pekarnice.

Ij **Pekarska zadruga** nam poroča: V smislu ministrske naredbe z dne 20. decembra 1915 je po § 9. pekom in slaščičarjem prepovedano jemati od tretjih oseb napravljeno testo v peko. Občinstvo se torej opozarja, da s 1. januarjem 1916 peki ne smejo jemati v pečenje ne štruc ne hlebcev, ne potic in drugega doma izdelanega testa.

Ij **Umrl** so v Ljubljani: Rade Rafaelovics, pešec; Marijan Zuzul, pešec. — Karol Bervar, sin mizarja, 1 leto. — Jera Kastun, tovarn. delavka, 60 let. — Leopold Soklič, čevljarski pomočnik, 46 let. — Frančiška Kucler, delavka tob. tovarne, 25 let. — Mihael Avman, kurjač državne železnice v pok., 57 let. — Anton Griesbacher, posestnik, 66 let. — Janos Szanyi, honved; Ivan Vranješ, pešec; Andrej Parobek, honved; Franc Horak, pešec; Andrej Csastven, pešec. — Frančiška Lesjak, perica, 48 let. — Alojzij Korošec, občinski ubožec, 38 let. — Franc Rus, sin posestnika, 30 let. — Uršula Košir, delavka, 73 let.

Ij **Pozor!** Trgovci in obrtniki se opozarjajo, da poteče danes, dne 28. decembra rok dolžnosti naznanila za usnje, kože, kožice in strojila. Naznanilo je podati po stanju prejšnjega tretjega dne, t. j. od sobote, in sicer je poslani en izvod c. kr. trgovskemu ministrstvu na Dunaju, drugi pa mestnemu magistratu (obrotni oddelek). Tozadevne tiskovine se dobe (za Ljubljano) pri obrtnem oddelku mestnega magistrata.

Razne novice.

Ženski kočijaži v Budimpešti. Vodstvo obrtne korporacije peštanskih izvoščakov se je obrnilo na višjega mestnega glavarja s prošnjo, da bi se ženskim članom družin vpoklicanih izvoščakov dovolilo nadaljevanje obrti. Glavar je prošnji ugodil. Ženski izvoščiki pa morajo preje napraviti izkušnjo, predno dobe koncesijo. Krog sto žensk iz družin vpoklicanih izvoščakov se sedaj pripravlja na izkušnjo, h kateri se nekatere pripuste že tekoči teden.

Čitalnice za vojak na švicarskem. Zelo koristna in posnemanja vredna naprava obstoji že več let na švicarskem. V vsakem se tako majhnem kraju, v katerem se nahaja vojaštvo, se nahaja tudi čitalnica z najrazličnejšimi časopisi in dobrimi knjigami, a za neznamenit denar dobe vojniki v nji tudi čaj, kavo in druge jedi. Take čitalnice so ustanovile in jih združujejo privatna dobrodelna društva. V njih se v prostem času shajajo vojniki, čitajo, in kar je glavno, vzdržujejo se od alkohola in drugih njegovih posledic. To zadnje je tudi glavni namen njihovega ustanavljanja.

Pridodatek h krušnim znamkam za Božič v Frankobrodu. Mesto Frankobrod je sklenilo, da da h krušnim kartam, ki se bodo izdajale 21., 22. in 23. izjemoma še posebne listke kot pridatek, s katerim bo vsak dobil četrtil kilograma moke, ali pa tej množini odgovarjajočo množino kruha. Vsaka hišna gospodinja dobi toliko teh listkov, za kolikor oseb dobi krušnih kart.

Zanimiv top. V kraljevem bolgarskem narodnem muzeju v Sofiji se nahaja posebne vrste top. Njegova cev je navadna vodnjakova cev, okovana z železnimi obroči, a tudi koleša in lafetine stene so lesene. Napravil ga je nek bivši turški topničar, rodom Bolgar, kateri je živel takrat kot kmet v svoji vasi. Leta 1876. je pripadala ta vas še Turčiji, katero so čestokrat napadali turški Čerkezi in Bašibozuki, a bolgarski prebivalci te vasi so se hlabro branili. Spomnili so se, da bi se mogli še boljše upirati njihovim napadom, ako bi imeli kakšen top. In ob tej priložnosti je napravil ta kmet omenjeni top. Kot naboji so mu služili okrogli uteži tehtnice, kakršne rabijo še danes na vzhodu, a imajo vsi skoro enako velikost. Top so pri vходу v mesto postavili na kup kame-nja, a ob njem je gorelo v posodi oglje, v katerem se je nahajala dolga železna žica, s katero bi zažgali smodnik, ker niso imeli vžigalne vrvice. Nekega dne se približala vasi krdele Čerkezov. Kmetje zažgo smodnik s pomočjo razžarjene žice. Pri tem nastane strašen grom, uteži zleti med Čerkeze, a nekoliko trsk in obrocev med preplašene kmete. Top pa ni bil znatno po-

škodovan, samo cev je imela majhne poškodbe. Dosegel je bil s tem svoj namen, ker so od takrat pustili Čerkezi vas v miru. Mislili so namreč, da so ta top poslali Bolgarom Rusi na pomoč, s katerimi se pa niso radi spuščali v boj.

Moški s 126 ženami. Berlinski listi poročajo, da je prišla policija na sled goljufu, ki je imel 126 žen, ter je vsaki obljubil ženitev. Te dni so ga odkrili pod imenom Friderika Rosenkranza, trgovskega potnika, starega 40 let, ki je v Berlinu in v provincijalnih mestih nastopal v javnosti pod različnimi imeni. Od svojih »zaročenk« je znal izmamiti velike svote denarja in pohištva za več sob. Neka vdova mu je poslala v Berlin pohištvo, vredno več tisoč kron, katero je Rosenkranz na licu mesta prodal. Po dveh letih zasledovanju se je policiji posrečilo najti prevejanega goljufa. Aretiran je bil na berlinskem kolodvoru v trenutku, ko se je zopet pripravljal, da se odpelje na obisk k neki zaročenci.

Naši junaki na bojiščih.

Potrpežljivost in vstrajnost na bojišču. Jožef Prelesnik iz Zdenške vasi, član Marijine družbe in tajnik »Orla« v Dobropoljah, piše prijatelju k Marijinemu prazniku dne 8. decembra med drugim:

Doma si ne morete misliti, koliko potrpežljivosti in vstrajnosti ima človek tukaj. Res včasih malo porentači, a to nič ne de. Kar vedno naprej dela in se zaveda, da je to v korist njemu samemu in vsem skupaj. Zato smo pa napravili tako, da nas pe zimi ne bo zeblo in da nam sovražnik ne more blizu. Podnevi pač trpimo, ko pa pride večer, se pa vse pozabi. Iz vseh barak se oglasi petje, ki človeku prežene vso žalost in nevoljo.

Upam, da nas ne pozabite na praznik Brezmadežne; saj lahko rečem, da se tisti fantje in moške, ki so bili ponos naše Marijine družbe, tudi na bojišču vzorno obnašajo ter z neupogljivim pogumom branijo slovensko zemljo. Spomnite se torej nas in se v našem imenu zahvalite Bogu, da nas je doslej ohranil: naj bi nas po Mariji tudi poslej!

C. kr. razredna loterija. Zrebanje 2. razreda V. razredne loterije se vrši že 11 in 13. januarja 1916. Cena srečk je: 1/1 K 80.—, 1/2 K 40.—, 1/4 K 20.—, 1/8 K 10.—. Opozorjamo p. t. reflektante, da nemudoma naročijo srečke, katere prodaja poslovnica c. kr. avstr. razredne loterije Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Celju, Celovcu, Trstu in Splitu.

Nov spored!

„Kino Central“

v Deželnem gledališču.

Samo tri dni:

SIN USODE.

Romantična drama. — V glavnih vlogah norveški igralec Nikolaj Johansen in Regna Wettergreen.

ZVITI FELIKS.

Učinkovita veseliga.

Kot vajenka v trgovino

Želi biti sprejeta 18 letna, pridna in spret-na kmet-ska dekle; gre tudi v kako prodajalno na deželi. Blagovoljne ponudbe pod naslovom A. Jelencar na Bleiweisovi cesti, hiša Korzika št. 1.

1 steklenica 2 kroni. Centiki zastojni in franko.

Trgovci in prekupevalci!

„Vojni kremni zrezki“ nepokvarljivo fino pecivo nudi hiter in dober zaslužek. Karton s 36, 72 ali 144 kosov 4 krone. Razpošilja najmanj 3 kartone.

Brandt, Ljubljana, poštni vrata 7.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog, oče, brat, svak in stric, gospod

Karel Debevc

c. kr. okrajni orožniški stražmojster,

danes zjutraj ob 8. uri, previden s tolažili sv. vere, v starosti 45 let, mirno preminul.

Pogreb predragega pokojnika se vrši v sredo dne 29. t. m. ob 9. uri dopoldne na pokopališče v Vojno vas.

Bodi nepozabnemu prijazen spomin!

V Črnomlju, dne 27. decembra 1915.

Jožefa Debevc, roj. Rošelj
soproga.

Hinko in Merica
otroka.

Naročajte „Slovenca“!

Kontoristinja

z lepo in hitro pisavo, večja strojepisja se takoj ali pozneje, pod ugodnimi pogoji sprejme pri tvrdki

Ivan Savnik, Kranj.

500 K 2332

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekom 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi. Cena lončku z jamstvenim pismom K 1.—, 3 lončki K 2.50. — KEMENY, Kaschau (Kassa) L., poštni predal 12/82 Ogrsko

Rupim po visoki ceni okrogel
kostanjev
orehov
jesenov

les

Ponudbe z ceno in množino (koliko vagonov) je poslali tvrdki:

J. Pogačnik, Ljubljana

Marije Terezije cesta 13 (Kolizej).

Na ponudbe brez cene se ne ozira.

2781

U VI 1236/15,2

V imenu Njegovega Veličanstva
cesarja!

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani je razsodila o obtožbi javnega obtožitelja zoper Sebastijana Tome, rojenega leta 1851 v Št. Vidu nad Ljubljano, pristojnega v Ljubljano, gostilničarja v Spodnji Šiški, štev. 14, radi prestopka po § 14 cesarske naredbe z dne 7. avgusta 1915, štev. 228 drž. zak. v navzočnosti dr. Pavlina kakor javnega obtožitelja, obtoženca Sebastijana Tome, po danes dognani glavni razpravi, po predlogu javnega obtožitelja, naj se obtoženec kaznuje, tako:

Obtoženec Sebastijan Tome je kriv, da je dne 18. oktobra 1915 v Spodnji Šiški izrabljaje izredne razmere, povzročene po vojnem stanju, zahteval za neobhodne reči, namreč za 1/4 liter rebulje 36 vinarjev, torej očitne čezmerne cene in je s tem zakrivil prestopok draženja po § 14 cesarske naredbe z dne 7. avgusta 1915, štev. 228 drž. zak. ter se radi tega obsodi po § 14 citirane cesarske naredbe z uporabo § 261 k. z. na 100 kron denarne globe, v slučaju neiztljivosti pa na 10 dni zapore ter po § 389 k. p. r. v povračilo kazenskih stroškov.

V Ljubljani, dne 11. novembra 1915.

Nagode, l.r.

Prodajalka

vajena trgovine z mešanim blagom, z večletno prakso in z dobrimi priporočili, želi svojo sedanjo službo premeniti. — Naslov pove iz prijaznosti uprava „Slovenca“ pod štev. 2784. (Znamka za odgovor!)

Sprejme se spretna

prodajalka

v trgovini z manufakturnim in drobnim blagom, Ljubljana, Stari trg 3. 2782
Stanovanje in hrana v hiši.

Uodilna znamka

domače čevlarske industrije, so
neporekljivo, naši svetovnoznani

TURUL

tovarna čevljev

akcijska družba

ALFRED FRANKL, KOM. DRUŽBA

Največje podjetje svoje vrste v monarhiji

Henrik Seljak

prodajalna

Ljubljana, Prešernova ulica 52

1833

Ker se nahaja naše podjetje tik ob švicarski meji, imamo priliko za ugoden uvoz vsakovrsnih živil itd. zahtevajte torej naš;

2742

cenik živil

ki ga pošiljamo poštne prosto in zastoj. Gebr. Reichart, veletrgovina, Dornbirn Tirolsko-Predarlško.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašlom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olahča naduho.
4. Skrofuzni afroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

odni salon

Marija Götzl

Ljubljana, Židovska ulica 8

skladišče nasproti (štev. 7)

priporoča cenjen. damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih klobukov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita. Zalni klobuki vedno v zalogi. Popravila po želji.

Priznana najnižje cene. :: Zunanja naročila z obratno pošto.